

СВОБОДА

Видає Український Народний Союз

Пам'ятаймо
про
Україну!

Рік 123, ЧИСЛО 15, П'ЯТНИЦЯ, 8 КВІТНЯ 2016 РОКУ

1893

Vol. 123, No. 15, FRIDAY, APRIL 8, 2016

\$2.00

ПРОВІДНА ТЕМА ДНЯ

„Коаліціяда“ триває...

Петро Часто

Понад шість тижнів політичне життя в Україні зводилося до спроб зформувати нову парламентську коаліцію. Бо уже другий місяць поспіль стара не лише фактично, але й формально нечинна: з неї вже вийшли три фракції – „Самопоміч“, „Батьківщини“ і Радикальної партії. Причина кризи – висловлена ще 16 лютого недовіра урядові Арсенія Яценюка.

„Блок Петра Порошенка“, кількісно найбільша і найвпливовіша фракція, запропонував на пост прем'єра голову Верховної Ради Володимира Гройсмана. Але проблема тут у тому, що, згідно з законом, право на висунення кандидатури прем'єр-міністра має не окрема фракція, а вся коаліція. Для цього вона у своєму складі повинна мати щонайменше 226 депутатів. Наразі ті дві фракції, котрі залишилися основою коаліції, „БПП“ і „Народний фронт“, нараховували вкупі тільки 217 мандатів.

Тому ведуться напружені перемовини з „відступниками“, бо ця політична криза з кожним днем поглиблює кризу економічну: Міжнародний валютний фонд та інші західні фінансові спонзори відмовляються від дальшого кредитування України, оскільки не бачать ні результатів реформ, ні самих реформ.

„Ми повинні знайти в собі сили й обрати новий уряд. Мова йде про мільярд кредитних гарантій від уряду США у випадку призначення нового уряду, нову програму військово-технічної співпраці, ухвалені в Конгресі. Не буде відповідного рішення Верховної Ради – не буде гарантій США і програми“, – говорив П. Порошенко увечері 28 березня на засіданні фракції „БПП“. Він додав, що йдеться також про 3 млрд. дол. кредиту від МВФ. Тоді ж президент запевнив, що голосування за відставку прем'єра А. Яценюка відбудеться 31 березня.

Позаяк часу залишалось дуже мало, в Києві вирували гарячі дискусії, пошуки компромісів, порозуміння в ім'я найшвидшого подолання кризи.

Провідник радикалів Олег Ляшко і голова „Батьківщини“ Юлія Тимошенко висловили готовність повернутися до коаліції, однак, висунули низку своїх умов, зокрема – негайне ухвалення поданих ними законопроектів. Цього їм ніхто не пообіцяв.

Отже – за рахунок яких депутатів можна було зформувати повноцінну коаліцію?

В. Гройсман провів зустрічі з майже усіма позафракційними депутатами, просячи їх увійти до фракції „БПП“, але великих успіхів не досягнув. Дехто з позафракційних, як от Борислав Береза, готовий увійти до складу коаліції, але не до фракції, бо, на його думку, внутрішньофракційне життя „БПП“ в такій мірі скомпрометоване недемократичністю, несаможиттєвистістю депутатських позицій, огляданням на Адміністрацію президента, що

(Закінчення на стор. 18)

Зустрілися президенти США і України

Президент України Петро Порошенко і Президент США Барак Обама. Вашингтон, 31 березня. (Фото: Радіо Свобода)

ВАШІНГТОН. – 31 березня Президент України Петро Порошенко прибув з робочою візитом до США. У Вашингтоні він брав участь у Саміті з ядерної безпеки та у форумі „Битва України за свободу триває“. Президент мав низку зустрі-

чей з керівництвом США, зокрема з Віце-президентом Джоозефом Байденом, з Міністром торгівлі Пені Прітцер і Міністром фінансів Джей-

(Закінчення на стор. 11)

Жінки вели мову в ООН про Савченко

Людмила Порохняк-Гановська

НЮ-ЙОРК. – Міжнародна рада жінок (МРЖ) вже понад рік підтримує діяльність Національної ради жінок України зі звільнення з російської тюрми Надії Савченко. Під час засідання Комісії статусу жінки, що відбулася 9-18 березня 2015 року в ООН, 210 делегатів підписали петицію на підтримку звільнення Н. Савченко. Оригінал петиції з пошти ООН було направлено до Москви.

17 березня цього року в ООН відбулася зустріч з Генеральним секретарем ООН Бан Кі-муном, який прийняв Екзекутиву МРЖ та головних представниць ООН від МРЖ. Головна представниця МРЖ в ООН Ірина Куровицька попросила

звернути особливу увагу на становище жінок, що знаходяться в ув'язненні та зазнають тортур або з різних причин не можуть довести свою невинність. Серед них Н. Савченко.

І. Куровицька попросила Бан Кі-муна втрутитись у цю справу і допомогти українській героїні отримати свободу. Він відповів, що він знає багато з приводу цієї справи і що буде особисто вести перемовини щодо звільнення Н. Савченко. Уже відбулась розмова Бан Кі-муна з Президентом України Петром Порошенком з метою посилення впливу на Росію для надання свободи Н. Савченко.

Людмила Порохняк-Гановська – голова Національної Ради Жінок України.

Під час прийняття у Генерального Секретаря ООН Бан Кі-муна.

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

■ Посол США критикує Юлію Тимошенко

КИЇВ. – Посол США в Україні Джефрі Паєт по-радив не проводити найближчим часом позачергові вибори у Верховну Раду України і піддав критиці висунуті провідником партії „Батьківщина” Юлією Тимошенко вимоги щодо формування коаліції, які, на його думку, можуть зашкодити співпраці України з Міжнародним Валютним Фондом. „США як ваш друг можуть сказати вам, що протягом наступного року або двох Україна виграла б, якщо б у неї був період без нових виборів, під час якого можна було б просувати вперед реформи”, – сказав посол 1 квітня, відповідаючи на запитання учасників Другої щорічної конференції демократичного управління в Києві, організованої Міжнародним республіканським інститутом США. („Інтерфакс-Україна”)

■ Звільнили прокурора-реформатора

КИЇВ. – 29 березня звільнений заступник Генерального прокурора України – прокурор Одеської області Давід Сакварелідзе заявив, що його звільнення є зачисткою від тих, хто готовий боротися з корупцією. „Така атака на мене і нашу команду – це сигнал про те, що насправді справжні реформи в Україні не потрібні владній верхівці, і це факт. Це зачистка від тих, хто готовий щодня безкомпромісно боротися з корупцією і старими засадами”, – сказав він. (Радіо Свобода)

■ Росія вивозить полеглих

КИЇВ. – Українська розвідка продовжує збирати факти щодо участі російських військових у воєнних злочинах на тимчасово окупованих територіях сходу України для подальшого передання доказової бази визначеним порядком до Міжнародного кримінального суду. 2 квітня було встановлено, що на посаді заступника командира 3-ої окремої мотострілецької бригади (Горлівка, Україна) Центру територіальних військ Росії перебуває майор Анатолій Греблев, за документами прикриття – Іваненко. 1 квітня майор А. Греблев особисто супроводжував тіла шістьох загиблих військовослужбовців через колишній пункт пропуску Успенка для передання труп родичам загиблих та заборони інформації про місце та обставини загибелі. 2 квітня у районі міста Стаханов від підриву на власному мінному полі вантажного автомобіля, що перевозив боєприпаси та особовий склад, загинуло сім російських військовослужбовців 6-го окремого мотострілецького полку, зокрема дві жінки-снайпери. („Укрінформ”, УНІАН)

■ Вбили поета-композитора

ДОНЕЦЬК. – 1 квітня у Донецьку загинув мученицькою смертю поет і композитор Микола Присяжнюк, родом з Івано-Франківщини. Вбивці увірвались в його будинок у пошуках наживи. Інформацію про смерть М. Присяжнюка підтвердили у Центрі слов'янської культури, у якому М. Присяжнюк був керівником. („Громадське радіо”)

■ У березні загинули 19 бійців

КИЇВ. – Внаслідок бойових дій на Донбасі за підсумками березня цього року загинули 19 українських військовослужбовців, 128 дістали поранення. За результатами зустрічі Тристоронньої контактної групи на початку березня мали бути припинені не лише бойові дії, а й навчання з бойовою стрільбою, з будь-якого виду зброї, будь-якого калібру в тому числі із застосуванням засобів імітації, в межах 15-кілометрової зони від лінії зіткнення сторін. Попри це проросійські бойовики не дотримались взятих на себе обіцянок, обстріли тривають, подекуди їхня інтенсивність посилилась. („Німецька хвиля”)

■ Знеструмлено багато поселень

КИЇВ. – В ніч з 1 на 2 квітня внаслідок несприятливих погодних умов через спрацювання систем захисту ліній електропередач сталося знеструмлення 41 населеного пункту в Полтавській, Дніпропетровській, Сумській та Київській областях. (УНІАН)

УКРАЇНА-АМЕРИКА

Як Києву домогтися посилення співпраці з США

Альона Гетьманчук

Україні вдалося за останні два роки суттєво інтенсифікувати діалог з американськими партнерами на найвищому рівні.

За два останніх роки взаємини між Україною та США досягнули максимуму в тому, що стосується двосторонніх зустрічей та контактів і політичних жестів підтримки. Однак, завжди є ризик того, що в середньотривалій перспективі діалог між Україною та США буде більш хаотичним та менш інтенсивним.

США неодноразово та досить чітко давали зрозуміти, що саме боротьба з корупцією є для них індикатором спроможності нинішнього уряду України до реформ. Зокрема йдеться про боротьбу з корупцією в правоохоронних органах та судовій системі. Незважаючи на те, що відсутність боротьби з корупцією дискредитує передусім український уряд, це позначиться на діалозі з Україною загалом.

Уникнути цього ризику можна лише засвідчивши політичну волю у реформуванні Генеральної прокуратури, а нові антикорупційні органи за короткий термін мають показати спроможність діяти незалежно та ефективно.

Результатом їхньої роботи мають стати арешти та ув'язнення корумпованих осіб, незалежно від їхніх статусу та зв'язків.

Поступове заморожування конфлікту на Сході приведе до відсутності інтересу США щодо відновлення територіальної цілісності України. Уже сьогодні у Вашингтоні спостерігається досить високий рівень психологічної готовності до поступового заморожування конфлікту на Донбасі. Встановлення сталого перемир'я та відсутність чітких перспектив врегулювання конфлікту на Сході України і деокупації Криму в осяжній перспективі утримуватиме США поза переговорним процесом.

У такому випадку головне завдання Вашингтону полягатиме у тому, аби забезпечити перемир'я і не допустити нового витка ескалації в регіоні.

В питанні Криму і, можливо, Донбасу США візьмуть за основу декларацію Велеса, яка полягала у невизнанні окупації балтійських країн Радянським Союзом.

В такій ситуації Україна має надати переконливі аргументи щодо загроз та ризиків, які несе для регіональної та європейської безпеки відсутність залучення США до врегулю-

вання ситуації на Сході України та зникнення з порядку денного питання Криму.

Ігнорування з боку США Будапештського меморандуму та взятих на себе політичних зобов'язань слугуватиме подразником в американсько-українських взаєминах та дискредитуватиме політику ядерного роззброєння у світі як таку.

Варто визнати: навіть у середньотривалій перспективі шанси України дістати нові гарантії безпеки з боку США мінімальні.

Підписання двосторонньої безпекової угоди також мало ймовірне.

В такій ситуації залишається одне – фокусуватися на наявних зобов'язаннях США в рамках Будапештського меморандуму як основі для запуску механізму постійних консультацій підписантів меморандуму, а також для допомоги США у розбудові оборонних спроможностей й консолідації міжнародної та європейської допомоги навколо України.

Треба працювати з американськими рушіями думок та представниками наступної адміністрації для більш чіткого розуміння з боку Вашингтона політичних і моральних зобов'язань США в рамках Будапештського меморандуму і ядерного роззброєння в цілому.

Щодо чергового перезавантаження взаємин США з Росією

Хоча у короткотривалій перспективі вірогідність такого сценарію невисока, Україні не треба про нього забувати. Варто пам'ятати, що навіть нинішні критики Росії не виключають нового перезавантаження. Щоб його уникнути, треба розвіювати ілюзії з приводу того, що Володимир Путін — слабкий і навіть комічний, а відповідно – не несе жодної екзистенційної загрози. Посилювати відповідними аргументами позиції тих, хто вважає, що слабкий російський режим є так само серйозною загрозою, оскільки примушує В. Путіна й надалі втручатись у справи України та інших країн світу.

У середньотривалій перспективі інтерес США до України формуватиметься під впливом низки чинників. Зокрема на:

- 1) пріоритетності питання європейської безпеки у порядку денному нової адміністрації;
- 2) спроможності самої України реформуватись і перетворитись на „історію успіху” в регіоні;

(Закінчення на стор. 12)

В'язні на обмін: Росія підвищує ставки?

Анастасія Москвичова

Українську громадянку, депутата Верховної Ради Надію Савченко, засуджену до 22 років тюрми російським судом, хочуть обміняти на двох росіян, ув'язнених у США за торгівлю зброєю і перевезення наркотиків – цю інформацію озвучили російські медіа, посиляючись на неназвані джерела.

Посол Сполучених Штатів в Україні Джефрі Паєт назвав таку пропозицію „смішною”, а речник російського президента Дмитро Песков заявив, що нічого про це не чув.

Тим часом, за інформацією СБУ, у Росії за політичними мотивами затримані і ув'язнені 12 українців. Правозахисники натомість говорять про більше ніж 20 таких людей, включаючи до переліку утримуваних в анексованому Криму.

Інформацію про те, що Н. Савченко хочуть обміняти на групу росіян, „діяльність яких не афішується”, серед інших – Віктора Бута та Костянтина Ярошенка, оприлюднило агентство „Інтерфакс”, посиляючись на власні джерела. Згадані двоє громадян Росії у США засуджені на 25 і 20 років за звинуваченнями у торгівлі зброєю та участі у нафторгівлі відповідно.

Ці прізвиська у контексті справи Н. Савченко називались ще два тижні тому – під час візиту до Москви державного секретаря Сполучених Штатів Джона Кері. Тоді сподівання на обмін В. Бута на українку в коментарі „Комсомольській правді” зробила його дружина Алла.

Російський міністер закордонних справ Сер-

гій Лавров на пресконференції після закінчення зустрічі з Дж. Кері говорив про „джину” ув'язнених у США громадян Росії, долю яких, за його словами, вони встигли обговорити.

Ще раніше – напередодні оголошення вироку Н. Савченко – про „російських жертв американського лівосуддя” згадала представниця міністерства закордонних справ Росії Марія Захарова.

Офіційно щодо можливого обміну речник Володимира Путіна Д. Песков заявив, що під час візиту Дж. Кері доля В. Бута і К. Ярошенка обговорювалась, але не в контексті справи ув'язненої українки.

Натомість є реакція на цю інформацію у ЗМІ американського посольства в Україні. Посол США Дж. Паєт назвав таку пропозицію „смішною” і зазначив, що український президент Петро Порошенко „зробив щедрі пропозиції” щодо обміну Н. Савченко на двох російських спецназівців – Олександра Александрова та Євгена Єрофеева, суд щодо яких триває у Києві.

Росія зараз намагається „зберегти хороше обличчя при поганій грі” і відволікти увагу від невиконання нею мінських домовленостей, вважає радник голови СБУ Юрій Тандіт.

„Нагадаю, що коли був затриманий Володимир Старков [майор збройних сил Росії, затриманий і засуджений в Україні на 14 років, але згодом помилуваний і обміняний на „кіборга” з позивним „Рахман” – ред.], і коли він почав від-

(Закінчення на стор. 13)

„Bild“ стверджує, що викрив тіньову владу Путіна в окупованій частині Донбасу

Наталка Коваленко

Угрупованнями „ДНР” і „ЛНР” на окупованих територіях України керує тіньовий уряд з Москви, який контролює усі галузі – від збору податків і фінансування відновлення інфраструктури до торгівлі енергоресурсами. Про це заявляють журналісти німецького видання „Bild“, які опублікували своє розслідування.

На веб-сторінці німецької газети „Bild“ у ніч на 30 березня були опубліковані результати проведеного журналістами розслідування. За їхніми даними, відповідно до протоколу засідання (від 23 жовтня 2015 року) в Держдумі Росії „міжвідомчої комісії з надання гуманітарної допомоги жителям південно-східних районів Донецької та Луганської областей”, управління окупованими територіями Донбасу розділене між шістьма робочими групами в п'яти російських міністерствах.

„Bild“ пише, що пляни Росії виходять далеко за рамки „гуманітарної допомоги”. Тіньовий уряд Росії на окупованих територіях Донбасу контролює всі галузі – „фінанси та закон”, „визначення політики оплати праці, а також житлово-комунальної політики”, „відновлення промисловості”, „торгівлю енергоносіями”, „створення ринку електроенергії” та „транспортну інфраструктуру”. Таким чином, стверджує „Bild“, ці регіони Росією розглядаються як „суверенна російська територія”.

Головними керівниками „тіньового уряду Донбасу” видання називає віце-прем'єра Росії та близького друга Володимира Путіна Дмитра Козака, а також заступників міністрів економічного розвитку і фінансів Росії Сергія Назарова і Леоніда Горніна. А роботою цього тіньового уряду, як стверджує видання, керує Федеральна служба безпеки Росії.

На думку журналістів, якщо всі наведені документи відповідають дійсності, то „Мінські угоди можна вважати такими, що давно провалилися, а „політичне керівництво” так званих „ДНР” і „ЛНР” – не більше, ніж маріонетками Кремля”. Будь-які вибори в цьому регіоні не матимуть ніякого сенсу, оскільки реальна влада перебуває в Москві, підкреслюється в опублікованому матеріалі.

Тим часом віце-прем'єр Росії Д. Козак заявив російському телеканалові „Дождь”, що не має

ніякого стосунку до „тіньового уряду Донбасу”.

„Ми не маємо стосунку до цієї проблематики, тому це запитання до цього видання”, – сказав він.

Крім того, за даними „Bild“, на засіданнях „міжвідомчої комісії з надання гуманітарної допомоги жителям південно-східних районів Донецької та Луганської областей” при Держдумі Російської Федерації був присутній представник компанії ДТЕК українського олігарха Ріната Ахметова. Свої висновки журналісти зробили на основі записів засідання цієї комісії від 23 жовтня 2015 року. Радіо „Свобода” звернулося до ДТЕК за коментарем і чекає на відповідь.

Також, за даними журналістів, представників угруповань „ЛНР” та „ДНР” не було на зустрічі. Їх поінформували лише про результати. За записами все того ж засідання, російський уряд взяв під контроль „сепаратистські території” на сході України.

„Інформація німецького видання „Bild” про російський тіньовий уряд „ЛДНР” повністю підтверджує інформацію групи „ІС” [група „Інформаційний спротив” – ред.] кінця минулого року про те, що „головним наглядачем” від Путіна на окупованих територіях Донбасу був призначений заступник голови уряду Російської Федерації Д. Козак. Пізніше нас збентежив той факт, що продовжив свою кураторську діяльність і колишній головний „куратор Новоросії” [Владислав] Сурков. Схоже, скринька відкривається просто: при спробах Путіна створити на Донбасі якісь квазідержавні утворення минулого року в Кремлі вирішили „розділити обов'язки” з управління окупованими територіями: Козак виконує адміністративні функції, а Сурков залишається ідеологом і „послом з особливих доручень” для „ЛДНР” з найширшими повноваженнями. Обидва ці типи разом і є обличчям „гавляйтера Новоросії” від Путіна. Два в одному”, – написав Дмитро Тимчук, координатор групи „Інформаційний спротив” та народний депутат від „Народного фронту”, на своїй сторінці у Facebook.

Copyright © 2016 RFE/RL, Inc. Передруковується з дозволу Радіо Вільна Європа / Радіо Свобода. Читайте повну версію статті тут: <http://www.radiosvoboda.org/content/article/27644060.html>.

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

■ Суддю Бурана взяли під варту

КИЇВ. – 1 квітня Солом'янський райсуд Києва обрав запобіжний захід у вигляді утримання під вартою для судді Малиновського районного суду Одеси Олексія Бурана до 28 травня. Суд задовольнив клопотання спеціалізованої антикорупційної прокуратури. О. Буранові інкримінується отримання хабара в особливо великих розмірах і замах на життя співробітників правоохоронних органів. 29 березня О. Буран відкрив вогонь до правоохоронців, зник при спробі його затримання і спробував скоїти самогубство. („Українські новини”)

■ Прибули кораблі з Туреччини

ОДЕСА. – 3 квітня з візитою прибули кораблі Військово-морських сил Туреччини „Salihreis” та „Bartin”. Дводенне ділове заходження турецьких кораблів до українського порту відбувається відповідно до Зведеного плану заходів міжнародного співробітництва Міністерства оборони України на 2016 рік. Кораблі зустрічали командир Західної військово-морської бази Олег Доскато, командир фрегат „Гетьман Сагайдачний” Денис Іванін, Генеральний консул Туреччини в Одесі Джеміль Уфук Тоґрул, радник з питань оборони при Посольстві Туреччини в Україні Мустафа Аслан. (УНІАН)

■ Триває війна за бурштин

РІВНЕ. – Голова Національної поліції Хатія Деканоїдзе 3 квітня оголосила про розширене засідання Ради національної безпеки і оборони, присвячене проблемі нелегального видобутку бурштину. Необхідно припинити довільний промисел і забезпечити комплексний підхід щодо видобутку бурштину. У Сарненському районі під час чергової сутички з нелегальними промисловиками постраждали 10 поліцаїв. Створено оперативний штаб, до якого увійшли представники Національної поліції загальною чисельністю 150 осіб. (УНІАН)

■ Україна серед керівників у ЮНЕСКО

КИЇВ. – Протягом найближчих чотирьох років Україна буде представлена у керівному складі Міжурядового комітету ЮНЕСКО з питань фізичного виховання та спорту (CIGEPS). Про це 30 березня повідомив заступник Міністра молоді та спорту України з питань європейської інтеграції, заступник голови Національної комісії України у справах ЮНЕСКО Микола Мовчан, якого було обрано віце-головою CIGEPS. Вперше за історію незалежності представник України увійшов до керівного складу Міжурядового комітету ЮНЕСКО. (УНІАН)

■ Київ готовий прийняти Коновальця

КИЇВ. – Постанова Верховної Ради про відзначення у цьому році 125-річчя з дня народження Євгена Коновальця загострила питання перезахоронення героя. Могила Є. Коновальця розташована на одному з цвинтарів Роттердаму. Про перезахоронення Є. Коновальця з Нідерландів в Україну триває мова від 2006 року. Врешті народний депутат Ігор Насалик домігся ухвалення постанови Верховної Ради, яка дозволяє на державному рівні відзначити пам'ять Є. Коновальця й перезахоронити його в Україні. Єдиним гідним місцем, де може бути могила Є. Коновальця, є Київ, який готовий прийняти не тільки його, але й інших героїв, могили яких зберігаються на чужині. (Радіо Свобода)

■ В журналістику приходить молодь

КІРОВОГРАД. – Обласна конференція Національної спілки журналістів 11 березня продемонструвала певні тенденції у журналістському середовищі Кіровоградщини. Одна з них – зміна поколінь керівництва обласної організації. Новий голова Петро Мельник прийшов у активну журналістику уже в часи незалежності. Значно молодшим стало і правління обласної організації. Вирішено заснувати обласну журналістську премію, зберегти унікальний архів фотокореспондента Василя Ковпака, який 50 років вирізняв життя краю, досягнути більшої професійної солідарності. (Світлана Орел)

Надія Савченко написала листа

Надія Савченко, незаконно засуджена в Росії, 29 березня написала листа, в якому запропонувала політикам „не торгуватись, а домовлятись” про її обмін. Листа Н. Савченко опублікував її адвокат Микола Полозов.

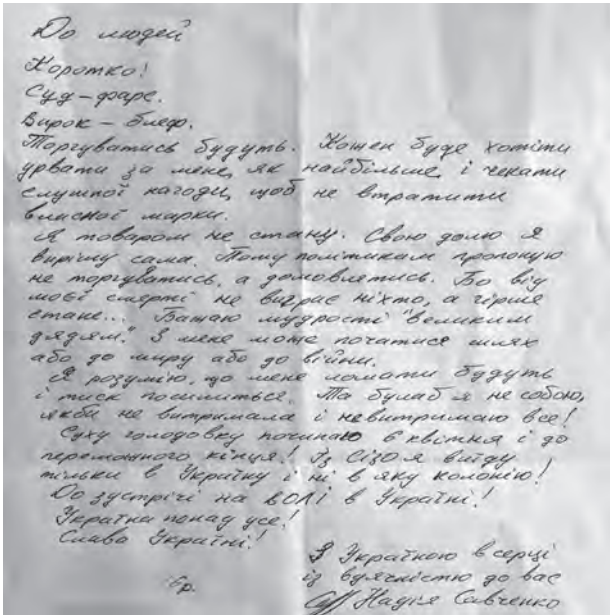
До людей

Коротко:

Суд – фарс. Вирок – блеф. Торгуватись будуть. Кожен буде хотіти урвати за мене якнайбільше і чекати слушного випадку, щоб не втратити власної марки. Я товаром не стану. Свою долю я вирішу сама. Тому політикам пропоную не торгуватись, а домовлятись. Бо від моєї смерті не виграє ніхто, а гірше стане... Бажаю мудрості „великим дядям”. З мене може початися шлях або до миру або до війни. Я розумію, що мене ламати будуть і тиск посилюється. Та була б я не собою, якби не витримала і не витримаю все! Сухе голодування починаю 6 квітня і до переможного кінця! Із СІЗО я вийду тільки в Україну і ні в яку колонію. До зустрічі на ВОЛІ в Україні. Україна понад усе! Слава Україні!

З Україною в серці і з вдячністю до вас,

Надія Савченко

Передплачуйте і читайте „Свободу”

- Понад 120 років на службі діяспорі
- найповніша інформація з життя українських громад в Америці
- електронний архів – www.svoboda-news.com

Відділ передплати:

973-292-9800 дод. 3042

АМЕРИКА І СВІТ

■ Пентагон посилює присутність США

ВАШІНГТОН. – Пентагон приготував пляни постійного розташування американських вояків, танків та інших бронемашин вздовж східного кордону НАТО, щоб запобігти російській агресії. Це було б перше великомасштабне розташування від часу закінчення „Холодної війни“. Заступник секретаря оборони США Роберт Ворк сказав 30 березня, що ці нові пляни повинні заспокоїти ті країни на східному кордоні НАТО, які висловили своє стурбовання, чи США готова їх боронити у разі інтервенції Президента Росії Володимира Путіна за зразком його дій в Україні. Р. Ворк підкреслив, що ці нові позиції матимуть найкращу і наймодернішу зброю в регіоні. Білий Дім схвалив ці пляни, на які ще потрібно згоди Конгресу. Генерал-лейтенант Бен Гаджес, командир американських військ в Європі, сказав, що пляни означають постійну присутність військ США на східному кордоні. („*Вол Стріт Джорнал*“)

■ Суд виступив проти президента

ЙОГАНЕСБУРГ. – Президент Південно-Африканської Республіки Джейкоб Зума порушив Конституцію країни, коли не повернув мільони доларів з державних фондів, які були ужиті для оновлення його дому. Таким було рішення Конституційного суду від 31 березня. Хоч президент ще надалі користується підтримкою своєї партії – Африканського національного конгресу (АНК), головна опозиційна партія – Демократичний альянс – заявила, що вона негайно розпочинає процедуру імпичменту президента. Суд також ствердив, що парламент, у якому переважають члени АНК, не виконав своїх обов'язків, коли не притягнув президента до відповідальності за цей вчинок. П'ять провідних членів АНК відвідали президента 1 квітня і намовляли його до відставки, але він рішуче відмовився. („*Асосіейтед Прес*“)

■ Жінки є релігійнішими

ВАШІНГТОН. – Відомий дослідний інститут „Пью Рісирч Сентер“ опублікував 22 березня висліди своїх студій, які вказують, що жінки є більше релігійними від чоловіків. Дослідники включили у засяг своїх студій, які тривали від 2008 до 2015 року, 84 країни і шість категорій: християн, мусульман, буддистів, індуїстів, юдеїв та осіб без офіційної релігійної приналежності. Вчені прийшли до висновку, що на загал, жінки є релігійнішими від чоловіків, особливо серед християн. (*www.pewresearch.org*)

■ Суд звільнив оборонця людських прав

БАКУ. – Верховний суд Азербайджану звільнив Інітіама Алієва, оборонця людських прав, котрий провів останні два роки у в'язниці. Його засуджено за економічні злочини, але критики кажуть що це була відплата за його діяльність. Рішення суду 28 березня було одним з кількох минулого місяця, які принесли свободу 16 ув'язненим активістам й журналістам. („*Асосіейтед Прес*“)

■ Суддя видав наказ на арешт

ЧИКАГО. – Суддя Окружного суду США у північному Іліної Джан Дераг 30 березня видав наказ на арешт колишнього конгресмена-демократа Мел Рейнолдса, якому федеральний уряд закидає податкові злочини. М. Рейнолдс відмовляється повернутися до Чикаго, кажучи, що він опікується своєю хворою 23-річною донькою в Південній Африці. Він відмовився від коментарів про наказ судді на арешт. Його адвокат Ричард Клінг сказав газеті „Чикаго Трібюн“, що він попередив М. Рейнолдса. („*Асосіейтед Прес*“)

■ Бойовики ІД вбили своїх членів

БЕЙРУТ. – Екстремістське мусульманське бойове угруповання „Іслямська Держава“ (ІД) вбило 15 своїх членів. Це була найбільша езекуція служб безпеки ІД в Сирії. Про це повідомила 3 червня Сирійська спостережна група з людських прав. Вбивства сталися після арешту 35 членів ІД в сирійському місті Раква 2 червня у зв'язку з вбивством високопоставленого чиновника ІД Абу Гіджа аль-Тунісі, котрий загинув під час авіоударів 30 березня. („*Ройтерс*“)

ТОЧКА ЗОРУ

Союзники Росії в українському тилу

Костянтин Матвієнко

Розрізняють два підходи до вивчення причин війни, яку Росія розв'язала проти України.

Перший підхід визначає таку групу причин переважно у тому, що Володимир Путін просто злякався повалення режиму Віктора Януковича, яке могло послужити прикладом і спусковим механізмом для подібної революції у Росії. Тому кремлівський диктатор намагається усіляко перешкодити постреволюційному демократичному розвитку української держави та її інтеграції в Європейський Союз, бо успіх України на цьому шляху автоматично відкине Росію на маргінес.

Другий підхід до дослідження чинників російської агресії, який насправду лише доповнює перший, є глибоко закоріненим в історію та полягає у неможливості повернення Росією статусу наддержави без поглинення нею України. Українська держава потрібна Кремлеві через кліматично-географічні, інфраструктурні, виробничо-сировинні та демографічні обставини, які є незмінними з часів Івана Мазепи і Петра І.

Існування саме цих обставин другого підходу дає відповідь на питання: чи припиниться російська агресія після втрати В. Путіним влади? Ні, не припиниться доти, доки Росія претендуватиме на участь в управлінні глобальними процесами у світі. З В. Путіним чи без нього.

Природа, як російської держави, так і російського суспільства, не передбачає відмови від претензій на світову, чи щонайменше – на євразійську гегемонію. Якщо вичерпається „драйв“ цих претензій, Росія перестане існувати як єдине державне утворення. Для підтримки великодержавних устремлінь потрібні ресурси України. Всі, цілком і повністю.

Від „ДНР“ і „ЛНР“ Україні потрібно відгородитися, як від чуми

Андрій Піонтковський

Державний секретар США Джон Кері завершив свою чергову візиту до Москви зустріччю з Президентом Росії Володимиром Путіним і Міністром закордонних справ Сергієм Лавровом. Тональність зустрічі суттєво відрізнялася від попередніх і мала викликати у публіки враження, що російська дипломатія досягла успіху.

Варто сказати, що візиту Дж. Кері блискуче використала російська пропаганда для показу внутрішній аудиторії „успіхів російської зовнішньої політики“. Її показали, як Росія повернулася за стіл великої політики, поклавши ноги на цей стіл і знущаючись над держсекретарем США.

На спільній прес-конференції Дж. Кері стояв, як неслухняний школяр, а С. Лавров, як суворий вчитель, перераховував всі гріхи американської дипломатії, та, врешті-решт, поставив Дж. Кері четвірку з мінусом з надією на те, що той виправиться.

Крім того, Дж. Кері у вступних заввагах практично подякував Росії, В. Путінові і С. Лаврову за те, що вони, підтримавши Башара аль-Асада, зміцнили стабільність в Сирії і дозволили вперше за останні п'ять років посадити за стіл переговорів президента Сирії та його опонентів.

Але найдивовижніше в усій цій ситуації не те, що В. Путін собі дозволяє так спілкуватися з Держсекретарем США, а те, що Дж. Кері і його шеф Барак Обама це всіляко заохочують.

Якщо пам'ятаєте, в недавньому гучному інтерв'ю Б. Обама для „The Atlantic“, говорячи про Україну, той по-суті сказав таке: „Росія більше хоче підпорядкувати собі Україну, ніж ми її захистити. Подобається нам це чи ні, але ми повинні з цього виходити“.

Версії про те, що Дж. Кері привіз В. Путінові умови капітуляції дуже далекі від істини. Так зване виведення військ – це не капітуляція, а досить розумний і цинічний крок. Ще місяць тому

Завдяки глибоко укоріненим у російський масовій свідомості мітів про якусь „особливу духовну місію Росії“ мало не щодо усього людства – з одного боку, та про повсякчасну загрозу росіянам звідусіль у світі – з іншого, російським правлячим прошаркам вдавалося і вдається зберігати своє панування. Вони організували російську державу таким чином, щоб задовольняти передусім власні, суто споживацькі інтереси. При цьому „низи“ вдовольняються мінімальним рівнем споживання та мітами про велич Росії, яку нібито „усі бояться, а тому ненавидять“.

Через географічно-інформаційну близькість до Росії, Україна становить собою занадто виразний для росіян приклад спроможності громадян впливати на свою державу. Кремлеві це дуже не подобається. (Українській владі – так само.) Нинішня війна є логічним історичним продовженням прагнень російських самодержців до цілковитого знищення України. Вже 300 років вони намагаються досягнути цієї мети. Усі ці 300 років Росія має в Україні потужного союзника. Це повсякчас відновлюваний український правлячий прошарок.

У 1991 році, уникнувши люстрації, українські чиновники-комуністи організували владу за радянсько-російським типом. З нього виросла олігополія, яку Леонід Кучма плекав з 1994 року. Вона теж становила собою копію російської системи вукористання національного багатства за допомогою влади, поставленої на службу кримінально-корупційним кланам. Віктор Ющенко лише невміло намагався скористатися цим інструментом, який зрештою мусів продати Вікторів Януковичеві. Останнього, вмившись своєю кров'ю, прогнав Майдан. Наразі дії В. Януковича майже слід-у-слід повторює Петро Порошенко. Триває наці-

(Закінчення на стор. 13)

Москва збиралася допомагати Б. Асадові брати Алепо. Тоді на Мюнхенській конференції С. Лавров боровся за те, щоб перемир'я в Сирії настало не через два дні, а через місяць. Але, мабуть, в Кремлі зрозуміли, що з узяттям Алепо вони надовго стануть заручниками Б. Асада і його амбіцій щодо відновлення влади мало не по усій Сирії.

А зараз В. Путін обрав більш економний шлях для своїх маніпуляцій – збереження під владою Б. Асада алавітського анклаву в Латакії. Американці з цим погодилися і вже не наполягають на тому, що Б. Асад мусить піти.

Зараз Кремль намагається обміняти свій „відхід“ з Сирії на підтримку Заходом його плянів в Україні. Думаю, те, що втовкмачували Дж. Кері цих три дні, зводиться приблизно до такого: ось, бачиш, Джоне, ми пішли тобі назустріч, ми там вбивали ваших прихильників, знищували прозахідну опозицію; але зараз ми припинили бомбардування, посадили всіх за стіл переговорів, як ви й хотіли, а тепер ви підіть нам назустріч. Поясніть Україні, що їй треба виконати Мінські угоди, звичайно, в нашій інтерпретації.

А Мінські угоди в путінській інтерпретації, як ми вже знаємо, полягають в тому, щоб заштовхнути бандитську Лугандонію, як ракову пухлину, в політичне тіло України, і бльокувати тим самим європейську траєкторію її розвитку.

В. Путін зрозумів, що військовим шляхом Україну не здолати, а найефективніший шлях – це, спокушаючи її ілюзією відновлення територіальної цілісності, розвалити зсередини. І запевняю вас, що в найближчі дні ви зіткнетеся з дедалі сильнішим тиском в сторону якоїсь „хреналізації“ з боку і Ангели Меркель, і Франсуа Оланда, а тепер ще й Б. Обама з Дж. Кері.

Для України можливості маневрування вичерпані. Вже рік триває боротьба інтерпретацій: а давайте спочатку пункт 6-ий виконаємо; ні, краще

(Закінчення на стор. 18)

МІНСЬК-2: АНАЛІТИКА

Чому годі обійтися без референдуму

Володимир Рижов

Чомусь усі публікації, виступи, заклики щодо Донбасу зводяться до „повернення територій“ під юрисдикцію України. І замовчується, що при цьому „повертаються“ не так території, як люди, які там проживають. Самі по собі території безмовні, а ось їх населення – ні. Треба чітко розуміти, що прийняти під юрисдикцію України треба буде людей, які висловилися за відділення від неї. Не треба лукавити і говорити – та ж не всі. Так, не всі. Але більшість.

Ті, хто були не згодні і розуміли, що сепаратизм є злом по всіх параметрах, вже виїхали з сепаратистських регіонів, хто куди зміг. Залишилися ті, хто не зміг (мізерна кількість), ті, хто не захотів (більшість) та ідеологічні вороги України (чимала кількість). Тому, прийняти під юрисдикцію України, якщо реалізується хоча б частково Мінськ-2, доведеться трохи недієздатних, більшість – вороже налаштованих і чимало оскажених ворогів України.

Зрозуміло, що на надання цим особам ще й якогось преференційного статусу просто неможливе, бо це буде означати розпад України. Принаймні, більшість мешканців багатьох регіонів жити в одній країні з вбивцями і бандитами не мають наміру.

Ніхто ще не розкрив відверто те, що Луганська і Донецька області не є Донбасом. Луганська, в минулому Ворошиловградська область, як і Донецька, в минулому Сталінська область, штучно склеєні – іншого слова і не підбереш – під більшовицьких вождів. Північ Луганської області і схід Харківської – це і є Слобідська Україна, або, принаймні те, що від неї залишилося. Мешканці цих місць, незважаючи на національність, завжди були проти московського панування. Саме тут селилися втікачі з України і Московії, саме вони підтримували бунт Степана Разіна, саме вони були базою для повстання Кіндрата Булавіна. Та що говорити – саме тут переховувався і одужував Нестор Махно, саме вони породили збройний опір засвоєників проти більшовиків, який червоним вдалося придушити тільки в 1925 році.

Північ Луганської і схід Харківської областей не пустили до себе і на поріг емісарів сепаратистів з Донбасу. Сказати, що місцеві жителі люблять київську владу було б неправдою. Не люблять. Але під Москву і Донецьку банду не ляжуть ні за що – будуть воювати.

Щось інше – це південь і захід Донецької області. До Донбасу цей регіон приточили теж штучно. Включаючи відірваний від України Таганрог і до Мелітополя – це все Приазовський край. Це зовсім інші люди за характером і світоглядом, ніж мешканці власне Донбасу. Тут теж не люблять Київ, але Донецьк

(Сталіно, Юзівка) терпіти не можуть.

Більшовики прекрасно розуміли, що пролетаріят власне Донбасу – це мало для їх необмеженої влади на території від Білгороду до Ростова. Тому всіляко пролетаризували Ворошиловградську і Сталінську області. Ось це і є те, що сьогодні назвали ОРДЛО (Окремі райони Донецької і Луганської областей) – щось добре так не назвуть. І досить говорити про „руський мір“ в Донецьку і Луганську. Це бандитський „мір“, який розуміє, що в Росії йому буде привільно, а в Україні, після Майдану-2 – дуже тісно. І у таких особистостей батьківщини немає.

Тільки не треба навішувати на мене ярлики донбасоненависника. На початку травня 2014 року я був у Слов'янську і Краматорську – якраз тоді, коли там був Ігор Стрелков. Я на власні очі переконався, що навіть такий досить інтелектуальний регіон піддався сепаратистській евфорії, якщо не істерії. До того ж я кілька років, безсило обурюючись, спостерігав, як на кожні 100 доларів податків, зборів і мит, що перераховують в скарбницю з Донецької і Луганської областей, назад їм повертали 150-155 дол. Зрозуміло, більшу частину цього повернення привласнювали місцеві негідники. І раптом Майдан-2 все обломив! Прогнав Віктора Януковича і всю його зграю.

Якщо чесно, я був би радий, якби в 2014 році цих сепаратистів вигнали з України. Вони не наші, вони чужі! Економічно Україна не постраждала б, принаймні – так сильно. Зрозуміло було, що північ Луганської області, захід Донецької і, ймовірно, південь Донецької області залишилися б в складі України. Але наші вожді на той момент виявилися просто не на місці, м'яко сказавши. Адже про це писали тоді багато хто, в тому числі і я. Та де там! Незнайки, неумійки, бездарності і скнари з олігархами не могли допустити такого сценарію. Тепер мучимося усією країною в злиднях та повільній війні. Так, так – війні! Кожен день поранені і через день-два вбиті наші бійці. Можете балакати про Мінськ-2 скільки завгодно – наші бійці гинуть!

Про Мінськ-2. Я там не був, та й крім Петра Порошенка ніхто нічого не знає, а він говорить тільки те, що йому вигідно. Я з досвіду моєї колишньої служби знаю приблизно, як відбувається такі напружені зустрічі. І, до речі, за реакцією інших учасників Мінська-2 можна багато про що судити.

Почнемо з того, що П. Порошенко їхав в Мінськ з уже дуже набитою фізіономією. На ньому висіли невдала ініціатива з відновлення контролю за кордоном, коли легкоозброєні і не навчені воювати прикордонники вузькою стрічкою рушили „відновлювати контр-

(Закінчення на стор. 13)

АМЕРИКА І СВІТ

■ Конфлікт сягає Німеччини

БЕРЛІН. – 27 березня місцева поліція в баварському містечку Ашафенбургу заарештувала 36 курдів, котрі напали на 600 турецьких демонстрантів, які протестували проти тероризму „Ісламської Держави“ й Курдинстанської робітничої партії. В Німеччині проживає 1.5 млн. турків, більше ніж в якій-небудь країні поза Туреччиною. Тепер німецькі чиновники побоюються, що це тільки найновіший удар в серії конфліктів між турками та курдами. Німецька газета „Дер Вестерн“ опублікувала статтю 31 березня, в якій пише, що курдсько-турецький конфлікт зростає і поширюється у різних західних містах Німеччини. Турецькі емігранти в Німеччині мають право голосувати в своїй батьківщині. У 2014 році Німеччина вперше дозволила турецьким громадянам безпосередньо голосувати з Берліну у виборах свого президента. З цієї метою турецький уряд винайняв найбільший стадіон в Берліні, щоб прийняти 140 тис. виборців. („Вашінгтон Пост“)

■ Конгресмен вимагає відповіді

ВАШІНГТОН. – Конгресмен-республіканець Джеф Мілер з Флориди вимагає відповіді від Департаменту ветеранських справ (VA) про те, як колишня працівниця департаменту Елізабет Рівера, яку було звільнено з праці після того, як суд визнав її винною в участі у збройному пограбуванні в 2015 році, могла повернутися до своєї праці. У своєму листі 22 березня до секретаря VA Баба МекДональда, конгресмен, котрий є головою Конгресового комітету для ветеранських справ, описує справу Е. Рівери, котра працювала у ветеранському шпиталі в Порто-Ріко. Відтак він пише, що профспілка Е. Рівери сказала, що її начальник не може її звільнити, тому що він сам був визнаний винним в кримінальному суді. Представник шпиталю Аксель Роман сказав, що згідно з федеральним законом кримінальні звинувачення чи визнання вини не означають автоматичного звільнення з федеральної посади. (www.military.com)

■ Ким Филбі хвалився своїм шпигунством

ЛОНДОН. – Кім Филбі, подвійний агент, котрий зрадив свою батьківщину, шпигуючи для СРСР, хвалився у відеофільмі для членів Стазі (розвідної служби Німецької Демократичної Республіки), як легко було йому перехитрити британських чиновників. Фільм, який Бі-Бі-Сі недавно знайшла в берлінських архівах Стазі і виставила на інтернеті 4 квітня, був зроблений з його промови у 1981 році. 76-літній К. Филбі помер в 1988 році у Москві, куди втік у 1963 році. У своєму одноденному викладі англійською мовою він звертається до аудієнції словами „дорогі товариші“. Він з гумором розповідає про свої „30 років у ворожому таборі“. Він часто виносив таємні матеріали з праці, вечером давав їх агентам СРСР для фотографування, а наступного ранку відносив назад. К. Филбі був головою британської контррозвідки, званої як М16. Він перестеріг своїх британських подвійних агентів Гая Бирджеса та Дональда Макліна, котрі втекли до Москви ще у 1951 році. Разом з ними співпрацював четвертий подвійний агент Ентоні Блант, котрий в 1964 році розкрив інших в заміну за повний імунітет від британського уряду та обіцянку тримати його зізнання в повній таємниці аж до 1979 року. („Нью-Йорк Таймс“)

■ Гейтс каже що Обама обманув його

ВАШІНГТОН. – Колишній секретар оборони США Роберт Гейтс заявив, що Президент Барак Обама обманув його щодо скорочення бюджету для Пентагону. У інтерв'ю для „Факс Ноз“ 1 квітня Р. Гейтс сказав що Б. Обама обіцяв йому, що не буде жодних поважних змін на якийсь час в бюджеті на оборону країни. На запит, чи президент дотримав свого слова, Р. Гейтс відповів: „Я думаю, що він почав, м'яко кажучи, нервувати“. Р. Гейтсові було сказано значно скоротити оборонний бюджет після того, як він уже радикально скоротив його. Р. Гейтс додав, що перестерігав президента від скорочення військового бюджету, щоб не наразити війська США на небезпеку. (www.thehill.com)

Трамп взяв у свою виборчу команду політтехнолога Януковича

Ростислав Хотин

Американська преса пише про те, що у виборчому штабі Дональда Трампа, який веде боротьбу за номінацію від Республіканської партії на президентських виборах у США, з'явився політтехнолог, який консульгував раніше Віктора Януковича, колишнього президента України, який втік у Росію.

Як пише газета „The New York Times“, Д. Трамп звернувся за допомогою до Пола Манафорта, щоб здобути підтримку делегатів на Республіканському з'їзді у Клівленді влітку, де й буде названо ім'я офіційного кандидата республіканців на президентських виборах. П. Манафорт є „стратегом-ветераном“ республіканської політичної кухні, пише газета.

Сам Д. Трамп в короткому телефонному інтерв'ю кореспондентові газети на запитання про призначення П. Манафорта відповів: „Так, це правда“.

П. Манафорт, якому 66 років, один з небагатьох політтехнологів, які присутні в обох партіях, який має безпосередній досвід керівництва кампаніями у здобутті номінацій. Як молодий стратег-республіканець він у 1976 році був консультантом у президентській кампанії Джеральда Форда в його протистоянні з Рональдом Рейганом.

Також він згодом працював на Р. Рейгана в 1980 році і відігравав провідні ролі під час Республіканських з'їздів 1988 та 1996 років, працюючи на Джорджа Буша (старшого) та Боба Дола відповідно.

П. Манафорт привернув до себе увагу останніми роками, пише газета, переважно працюючи міжнародним політичним консультантом, зокрема, коли був чільним радником В. Януковича, якого усунули від влади в 2014 році, зазначає „The New York Times“.

Copyright © 2016 RFE/RL, Inc. Передруковується з дозволу Радіо Вільна Європа / Радіо Свобода.

Україна чекає на український уряд

У Києві триває малозрозуміле для народу дійство творення нового уряду. Новітні багатії, спираючись на утворені та оплачувані ними партії і рухи, намагаються висунути на владні посади власних кандидатів. Визнані Євромайданом постаті поволі відходять у затінок історії.

Яким буде новий уряд? Можливо, відповідь на це запитання з'явиться до появи друком цього числа „Свободи“, але наразі становище досить імлісте. На урядовому обрії усе ще, як і досі, бовваніють гості з близького закордоння на взірць недавнього „папередника“ Ніколая Азарова, котрий тепер очолює у Москві „Комітет рятуння України“. Візьмемо за приклад Міністерство закордонних справ. Тепер його очолює курський росіянин, випускник московського технічного інституту Павло Клімкін. А заступники у нього – українці Вадим Пристайко з Одещини, кияни Олена Зеркаль і Сергій Кислиця. Невже випускники українських університетів за кваліфікацією поступають до московському фізику, який міг лише чути про визвольні змагання України?

Колись російський поет Михайло Лермонтов писав про французького зайду: „Ловити щастя і чини прибув до нас незнаним лихом“. А Микола Хвильовий просто закликав: „Геть від Москви!“.

Відомо, що національне походження не завжди визначає світогляд і життєву позицію. Тепер у Росії на шкоду Україні працює чимало українських запроданців. Серед них одіозний політик Володимир Жириновський, батько якого походить з Костополя. Колишній головний державний санітарний лікар Геннадій Онищенко медичну освіту здобув у Донецьку. Голова парламенту Валентина Матвієнко – з Шепетівки, міністер культури Володимир Медінський – з Сміли, державний радник Володимир Зорін народився у Вінниці, Сергій Глазьев – радник Володимира Путіна – з Запоріжжя. Перелік можна продовжити. Але чи така практика повинна бути зразком для України? Невже в Україні бракує українців?

У прадавні часи кияни запросили на князювання варягів, які збудували державу. Цей досвід повторюється: до Києва прибули реформатори з Грузії, Литви, Азербайджану – вільні від корупційних структур. Їм чинять шалений опір консерватори минулого. Треба допомогти доброзичливим гостям, розуміючи, що вони перебувають при владі тимчасово і на зміну їм мають прийти вихованці українських академій, вірні українському народові і його національним ідеям. До речі, й навчені з допомогою закордонних українців. Такі як міністри Сергій Квіт, В'ячеслав Кириленко, Павло Петренко. Такі як міністер Наталія Яресько з Чикаго, котра проголосила провідну засаду успіху нового уряду: „Бути відданими виключно служінню народові України; ні самим собі, ні своїй партії, ні прихованим інтересам окремих зацікавлених сторін, мати повну нетерпимість до корупції та до політичного втручання в роботу уряду, вірити, що Україна може стати успішною тільки завдяки демократичним та економічним свободам“.

ІСТОРІЯ

Сумна доля Гавриїла Костельника

Ігор Федик

Наближається 70-та річниця сумнозвісного Львівського псевдособору, який з прямої директиви Москви ліквідував Українську Греко-Католицьку Церкву. На цьому соборі о. д-р Гавриїл Костельник відіграв непересічну роль.

Про його сумну і повчальну долю добре знає старше покоління українців на матірній землі та в діаспорі, проте важливо, щоб ця трагічна історія передавалася з покоління в покоління.

Отець Г. Костельник (справжнє ім'я – Габор Костельник-Гомзов) був видатним проповідником, вченим-теологом, письменником, поетом і публіцистом. Довгі роки він служив у Божому Винограднику як священник УГКЦ, професор Богословської академії, настоятель Преображенської церкви у Львові, редактор релігійного журналу „Нива“. А невдовзі після Другої світової війни і поновного приходу советських безбожників до Галичини несподівано для всіх очолив Ініціативний комітет з уневажнення Берестейської унії та „самоліквідування“ УГКЦ.

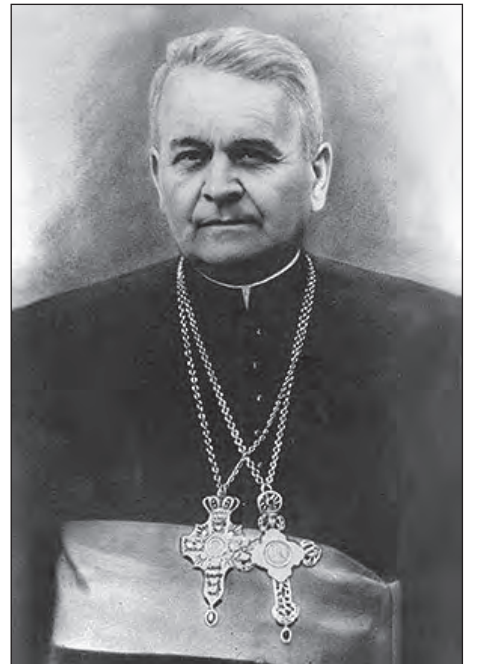
Народився Г. Костельник 15 червня 1886 року в селі Руський Керестур, тепер – Воеводина, в Сербії, в родині колишніх виходців з Закарпаття. В 1911 році закінчив теологічний факультет Львівського університету і з безпосереднього сприяння Митрополита Андрея Шептицького, продовжив, як перспективний богослов і філософ, студії у Фрібурзькому католицькому університеті, Швайцарія, де захистив докторську дисертацію „Про основні джерела пізнання“.

Певна річ, совети, окупувавши в 1939 році західню Україну, знали про зв'язки о. Г. Костельника з Митрополитом Андреем, а також знали просхідні, візантійські симпатії о. Г. Костельника. Тому негайно взялися „перевиховувати“ його, переконувати у доцільності провізантійського, отже – й промосковського впливу на Митрополита. Аби о. Г. Костельник ставав зговірливішим чекісти заарештували його 19-річного сина Богдана – нібито за належність до підпільної ОУН. У дні відступу більшовиків з Галичини у львівській тюрмі, що на Замарстинівській вулиці, у камері ч. 22 Богдана було по-звірячому замордовано.

У квітні 1943 року у Львові почала творитися Дивізія „Галичина“, і двоє синів о. Г. Костельника, Іриней та Зиновій, добровольцями вступили у її лави, що свідчило про високий український патріотизм родини Костельників.

В липні 1944 року більшовики повернулися в Галичину, і справа з ліквідацією УГКЦ набула нового виміру. Йосиф Сталін та Микита Хрущов особисто взяли під контроль цей диявольський плян.

Чекісти стали шантажувати о. Г. Костельника тим, що його сини були в Дивізії і що нібито один з них, Іриней, попав у більшовицький полон. Це була цілковита брехня, бо Іриней тим часом вже перебував на Заході, як і тисячі полонених українських дивізійників, що опинилися в англійському полоні в італійському місті Ріміні, на узбережжі Адріатики. Іншим варіантом шантажу родини Костельни-

о. Гавриїл Костельник

ків було і те, що Іриней перебуває в УПА.

За непоступливість та відмову перейти на російське православ'я 11 квітня 1945 року були заарештовані майже всі ієрархи УГКЦ на чолі з Митрополитом Йосифом Сліпим, а також професори Богословської академії, крилошани, сотні священників та тисячі вірних Церкви.

І з цього дня різко зріс тиск чекістів на о. д-ра Г. Костельника. Брехня і погрози тривали щоденно. Очевидно, о. Гавриїл не витримав чекістського „перевиховання“ і психологічно зламався. В результаті ця світла людина увійшла в нашу національну історію як головний організатор Львівського церковного Собору, котрий декларував скасування Берестейської Унії і проголосив приєднання греко-католиків до Російської Православної Церкви.

Доля о. Г. Костельника цікавила мене з малих літ, і я часто зупинявся біля могили Костельників, що на Личаківському цвинтарі, роздумуючи про їх долю. Той страшний день 20 вересня 1948 року запам'ятався вірним Преображенської церкви, жителям вулиці Краківської та довколишніх вулиць, як, зрештою, усім українцям Львова та Галичини назавжди. У той день на тій вулиці двома пострілами в голову невідомий нападник застрелив о. Гавриїла.

На Краківській здавна проживали мої двоюрідні сестри Єва та Ганя, які чудово знали чи не всіх жителів цієї та довколишніх вулиць, як і вірних Преображенської церкви. Я розпитував багатьох з них про цю трагічну подію і всі вони в один голос стверджували, що отця вбили чекісти, а не бандерівці, як писали советські газети, пропаганда. Офіційна советська версія звелася до того, що отця протопресвітера Г. Костельника вбили українські буржуазні націоналісти за завданням Ватикану і що вбивник о. Г. Костельника покінчив життя самогубством, щоб не бути заарештованим.

Подібне, пам'ятаємо, сталося і з вбивством письменника-антиуніята Ярослава Галана, який теж був причетний до організації цього Львівського псевдособору 1946 року. Безбожна Москва добре зна-

(Закінчення на стор. 9)

СВОБОДА

Пам'ятаймо
про
Україну!

Газета заснована у 1893 році

Видає Український Народний Союз

Головний редактор: Рома Гадзевич

Редактори: Левко Хмельковський, Петро Часто

FOUNDED IN 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

☎ (973) 292-9800

E-mail: svoboda@svoboda-news.com

Fax (973) 644-9510

Website: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to:

Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Передплата:

\$90.00 на рік, \$50.00 на півроку.

Для членів УНСоюзу – \$80.00 на рік, \$45.00 на півроку.

Електронна версія (www.svoboda-news.com) – \$40.00.

Чеки і грошові перекази виставляти на „Svoboda“.

Periodicals postage paid at Caldwell, NJ 07006 and additional mailing offices.

Адміністрація „СВОБОДИ“

Адміністрація / Оголошення	Володимир Гончарик
	☎ (973) 292-9800 x 3040
	Fax (973) 644-9510
	E-mail adukr@optonline.net
Передплата	Володимир Гончарик
	☎ (973) 292-9800 x 3040
	E-mail subscription@svoboda-news.com

Думки, висловлені в матеріалах, підписаних конкретним автором, не конче віддзеркалюють позицію редакції тижневика „Свобода“ або її видавця.

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Русифікація – духовний геноцид українців

*Кохайтесь, чорнобриві,
Та не з москалями,
Бо москалі – чужі люде,
Роблять лихо з вами.*
(Т. Шевченко, „Катерина“)

Спроби московитів за останні 350 років знищити українську мову, культуру, історію – не менший злочин, ніж Голодомор. Народ, який позбувається своєї мови, своєї „біографії“, стає „робочою масою“ імперії, зникає як етнос.

Московитам вдалося в Україні виплекати не тільки людей, байдужих до мови предків, але й незацікавленість власною історією – тобто, окупаційна влада в Україні здійснила духовний геноцид.

Трагедія тут не тільки українців, але й численних племен, які творили московську державу. Ця держава перетворилася на імперію з украденою від Київської Русі назвою, позбавила десятки племен власної історії. Більші народи, як от татари, чеченці, дагестанці та інші змогли втримати хоч якийсь духовний характер, але менші зникли.

Британські колоністи Канади ще в минулому столітті також пробували асимілювати індіанські племена. Колоніальна влада насильно відбира-

ла дітей від батьків-індіан, переселяла їх в інтернати, де вони навчалися тільки англійською мовою і були приречені забути рідне слово.

Тривало це довгий час, поки канадська влада зрозуміла свою помилку і знайшла в собі мужність вибачитися за насильство і зараз активно підтримує школи з мовою етнічних меншин.

Тим часом московити залишаються такими ж великодержавними шовіністами, нетерпимими до інших народів, якими були впродовж усієї історії Російської імперії. Так само, як усі московські царі, Президент Володимир Путін заперечує Україну як державу, накидає їй „спільну“ мову, релігію, відмовляє в праві на власну ідентичність.

Отак і формувалися російськомовні малороси, а потім – советські люди і, зрештою, російськомовні „соотечественники“. Як пише відома українська поетка Ліна Костенко „у всіх народів мова – засіб спілкування, у нас це – фактор відчуження. Не інтелектуальне надбання століть, не код порозуміння, не першоеlement літератури, а з важкої руки імперії ще й досі для багатьох – це ознака націоналізму, сепаратизму, причина конфліктів і моральних прав“.

З-поміж усіх імперій Російська

найбрутальніше веде себе на окупованих нею територіях. Вже передвістник імперії, суздальський князь Андрій Боголюбський, показав себе в Києві 1169 року загарбником і нищителем. І донині російські окупанти не змінилися у своїх методах. Все XX ст. сповнене московською імперською сваволею.

На жаль, навіть найвищі українські посадовці та народні депутати слабо обізнані зі справжньою, нефальсифікованою історією своєї країни. Досі толеруються антидержавні та антиукраїнські партії, відверто проти нашої нації діє проімперська Церква Московського Патріархату. Тисячі українських молодих фахівців, навіть з освітою, набутою в західноєвропейських університетах, шукають працю вдома, а там президент і прем'єр-міністр призначають на високі урядові посади чужинців.

Цивілізований світ не може зрозуміти, куди прямує Україна. Якщо вона є жертвою російського імперського шовінізму, то чому зараз на всіх українських телеканалах, радіо російська мова звучить частіше, ніж за советський часів?

Коли людина опиняється в хащах, вона шукає найкоротшу віддаль, щоб дістатися на дорогу. Коли людина

спрагла, вона шукає джерело води. Для українців таким джерелом має стати державна мова, яка забезпечить вільний від імперії розвиток, шлях до сім'ї цивілізованих народів, які вивчають інші мови, але знають і цінують свою.

Герой України Джеймс Мейс повинен стати прикладом для всіх українців. Цей кровний американець ґрунтовно вивчив історію України та горезвісного Голодомору і саме це спонукало його до вивчення української мови.

Недавно на YouTube можна було бачити рекламу задля вивчення білоруської мови: закоханий білоруський російськомовний хлопець запитує найвідомішого у світі детектива Шерлока Голмса, де йому шукати кохану дівчину, яка сказала, що тоді розмовлятиме з ним, коли той звернеться до неї білоруською мовою.

Українській молоді не треба шукати детектива, слід звернутися до геніальної творчості Тараса Шевченка, пригадати його безсмертний заклик:

*І чужому навчайтесь,
Свого не цурайтесь.*

Йосиф Сірка,
Торонто

Україна встане з безодні спустошення

Літа плінуть собі стиха, як сказав поет, а з літами не так вже й тихими та мирними відпливаємо й ми у безвість призначеної нам долі. По роках життєвих буревіїв, знеможені та кволі, пригортаємо внуків і намагаємося передати їм мудрість покоління.

А в їхніх очах, одначе, бачимо тихий смуток, ба й співчуття. Мовляв, ваш світ уже не для нас, бо відвічні закони часу й прогресу діють без милосердя. В оцю лазерну, атомну, комп'ютерну добу з епохальними дослідженнями й винаходами немає що співати тужливих пісень, деклямувати поезії, які б зворушили вони не були, і поринати в історичне минуле, а слід стати людьми XXI ст. Людьми, що у світі нечуваного досі розквіту глобальної технології знайдуть своє місце та свою місію.

Ми згодні з їхніми наскрізь логічними висновками. А все таки якась тривога непокоїть нас. Очевидно, що без пісень, поезії та історії можна прожити свій вік, але чи не стане людина механічним гвинтиком, здібним розв'язати найскладніші алгоритми й теореми стислих наук, проте нездібним почути й збагнути голос та потреби душі? Нездібним зрозуміти процеси історії людства, як і долю власного народу, що століттями кривавиться в обороні рідної землі, території його свобод і прав?

На такі й подібні наші закиди збентежена молодь обурюється і задає нам питання: „А хто вмирав під Крутами, під Базаром, по бункерах УПА та у тюрмах і таборах Колими, Воркути, Соловків? Хто бореться і вмирає на замінованих ворогом дорогах Донбасу чи гоїть у шпиталях рани тіла й душі? Гляньте на нас, ще вчора сильних і дужих, а сьогодні на милицях чи у візочках! А у нас було стільки мрій та надій! Ми не хочемо квиліти, а чекаємо, щоб загоїти рани й вертати на поле бою!“.

Так, це молодь України, та сама, що вивчає ядерну, лазерну, комп'ютерну технологію, а менше співає та деклямує. Вона не надто зацікавлена в датах і подіях минулого. Вона творить історію. Не слід журитися прийдешнім. Сини та внуки понесуть заповіді батьків у майбуття, хоча підуть уже своїми власними стежками, протоптаними жагою змін і поступу.

І ми бачимо, що хоча Україна й зранена, вона встане з безодні спустошення, як вставала уже не раз. Ми виростили на стрілецькій славі, наші діти виховувалися на легендах героїчної УПА, а внуки черпатимуть снагу з днів Майдану, який зрушив совість народу до боротьби зі злом.

А наші літа попливуть, ще мить і нам доведеться стати на „Калиновому мості“. Не в тузі, не в сльозах, а з гордістю, що ні ворог, ні час душі України не вб'є. Вона воістину жива й непоборна. Покаліченим, пораним й зболеним, але мужнім нашим молодим героям – „Слава Україні!“

Оксана Мостович,
Понте Ведро, Флоріда

Свято подарувало щастя єдності

Що для нас – українців, які живуть далеко від Батьківщини, є святкування дня народження Тараса Шевченка? Це легке і водночас складне питання. Легке тому, що це потреба дати нашим дітям розуміння, хто є за походженням їхні батьки і відповідно, хто є вони. Велике наше батьківське бажання навчити їх любити Україну, знати її історію і культуру, мову і традиції. Навчити їх пишатися тим, що вони українці. Бажання зберегти і передати нашим дітям нашу національну ідентичність.

Складне тому, що ми робимо це, живучи далеко від України. Наша „Рідна Школа“ це є для нас найголовніший наш помічник у цій дуже важливій справі. Кожне святкування в школі дає нам, батькам, тепло в душі, можливість об'єднати кожний із своїх маленьких шматочків України – якими ми є, в одну справжню, дружню українську сім'ю.

Одне із таких свят і було святкування дня народження Т. Шевченка. Це дуже символічне свято, тому що Т. Шевченко став символом волі, справедливості та витривалості для кожного українця, символом національного руху та відродження, величезної любові до України, взірцем національної свідомості і гід-

ности. Тому святкування Дня народження Т. Шевченка є особливим для кожного справжнього українця.

На цьому святі я була по-своєму найщасливішою людиною. Я бачила обличчя і особливо очі через мій фотоапарат. У мене було відчуття, що я бачу щось дуже особливе і особисте в очах. Я спробувала передати це відчуття в моїх фотографіях. Коли я робила останнє фото, то побачила в об'єктив мого фотоапарата, що ми створили велике диво. Далеко від України ми самі створили Україну. Коли я дивлюсь на це фото, моє серце плаче від радості. Від повної самотності і відчуття загубленості дуже важливого в моєму житті в перший час перебування в Америці – відчуття, котре знайоме багатьом із нас, до моменту коли я побачила всіх нас разом, нашу велику, дружню, теплу, дуже душевну і дуже талановиту громаду.

Це моє нове життя з моєю новою українською родиною, і я, і мої діти ніколи більше не будуть „національно самотніми“. Це є найважливіше, що робить наша „Рідна Школа“ – наш директор, наші вчителі, батьки і діти – ми всі разом!

Юлія Росас,
Сан-Дієго, Каліфорнія

Учасники Шевченкового свята в Сан-Дієго, Каліфорнія. (Фото: Юлія Росас)

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

На концерті в Едмонтоні прославили Шевченка

Галина Котович

ЕДМОНТОН. – На початку Шевченкового свята разом з хором „Дніпро” усі присутні заспівали „Заповіт”. Голова едмонтонського відділу Конгресу Українців Канади Сергій Костюк привітав гостей і пояснив значення свята. Тоді хор „Дніпро” заспівав „Широка, висока каліно моя” та „Шевченкові” (диригент Ірина Шмігельська, при фортепіані Ірина Тарнавська).

Ведуча концерту Ліля Пантелюк (за текстами Галини Котович) прочитала про вплив Тараса Шевченка на діаспору, а Касян Солтикевич прочитав з „Нового шляху” про важливість добровільної праці жінок для українського життя в Канаді.

Танцюристи і народний хор „Вітер” (диригент Леся Погорецька) виконали поему „Сон” Т. Шевченка у формі в’язанки вірша (оповідач Нестор Петрів). Танцюристи зобразили працю кріпаків на полі (хореографи Таша Орісюк і Мурі Гавел). Хор заспівав ще дві пісні.

Уривок з поеми „Княжна” українською, англійською і французькою мовами прочитала учениця 11-ої класу Гануся Куць. Дарія Подільська, учениця 9-ої класу, загра на скрипці (при фортепіані І. Тарнавська) „Ой у полі могила” і „Елегія пам’яті Т. Г. Шевченка” (музика Миколи Лисенка). Олена Сіваченко, член драматичного гуртка „Сузір’я”, прочитала

Співає хор „Верховина” Спілки Української Молоді.

уривок з поеми „Наймичка”.

До теми „Невмирущий дух Шевченка” висвітлено три образи на екрані: про різні видання „Кобзаря”, обличчя Сергія Нігояна у парку „Небесної сотні” у Києві, портрет Шевченка на Майдані.

Відеофільм „Поклін Шевченкові у воєнних районах” показав, як при ватрі, вночі, член батальйону добровольців у селі Піски близько Донецького летовища Іван Воротиленко з Едмонтону читає вірш Шевченка „За байраком

байрак”. Другий вірш „І золотої й дорогої” декламував чоловік під псевдом „Апостол”.

На кінець програми хор „Верховина” (диригент Орест Солтикевич) заспівав пісню „Думи мої” і „Гопак” з поеми „Чернець”.

Заключне слово виголосила голова Українського музичного товариства Альберти Люба Бойко-Белл, яка подякувала усім виконавцям, організаторам концерту й публіці. Спільним співом державного славня України закінчили концерт.

Провели великодній базар

Віра Боднарук

НОРТ-ПОРТ, Флориди. – 19 березня в Осередку ім. св. Андрія відбувся традиційний Великодній базар. Комітет очолювала Дарія Томашоська, заступник голови Осередку. Запросили українських танцюристів – групу „Калина” (керівник Андрій Сливка) з сусіднього міста Сейнт-Пітерсбург. Також виступили молодь з

Української церкви християн-п’ятидесятників та дует Рома Лонг і Аня Рейнарович при супроводі бандури.

На сцені була українська святкова хата, яку прикрасили Клара Шпічка та Ріта Послушна. Влодь Шпічка грав на акордеоні. Писанкарки Маруся Гайова та Оля Татарко писали писанки, які можна було придбати. Була також біжутерія Наталки Слюзар, українська

кераміка Стефанії Трой, картини Олі Рондяк та книжки на продаж.

Товариство Української Мови (ТУМ) ім. Шевченка виставило книжки, друковані обласними „Просвітами” в Україні при фінансовій підтримці ТУМ.

Був портрет Надії Савченко та аркуш з адресами і телефонами Президента Барака Обами, сенаторів та конгресменів Флориди, щоб писати-телефонувати до них на захист ув’язненої героїні України Н. Савченко.

Біля виставки Товариства Української Мови (зліва): Слава Малюк, Клара Шпічка, Ліда Білоус, Віра Боднарук та Леся Попель.

Група „Калина” – керівник Андрій Сливка. (Фото: Віктор Лісничий)

**Наукове Товариство ім. Шевченка
в Америці**

запрошує
на
презентацію книги

**Проф. Пилип Гайда. *Пройдений
шлях. Спогади 1892-1952.***

Київ, Смолоскип, 2014

Унікальні спогади уродженця Тернопільщини,
професора Пилипа Гайди (1892 -1989).

Видання презентуватиме
син автора спогадів:
Дійсний член НТШ-А

Ігор Гайда

**в суботу, 16 квітня 2016 року
о 5-ій годині по пол.**

в будинку НТШ
63 Fourth Ave (між 9-ою і 10-ою вулицями)
New York, NY 10003

Презентували книгу о. Юрія Кміта „Добрий посів”

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ. – 10 березня на форумі Релігійного товариства українців-католиків „Свята Софія” презентували книгу письменника та публіциста, духовного опікуна вояків армії Західно-Української Народної Республіки о. Юрія Кміта (1872-1946) „Добрий посів. Проповіді на свята цілого року”. Видання побачило світ у видавництві „Родовід” через 90 років після першої його публікації 1924 року. Доля цього первісного накладу доволі складна, а навіть трагічна: частину накладу було спалено за наказом ново-прибулої на західно-українські землі совєтської влади 1944 року, ім'я ж автора значилося у розстрільних або виселенських списках.

Нове, мистецьке видання, що його ініціював внук священика маляр Юрій Гура, якісно відрізняється від аналогічних видань. Насамперед, воно адресоване не лише до україномовної читацької аудиторії, але й до англomовного читача. Переклад проповідей англійською мовою виконали академік Національної Академії Наук України Леонід Рудницький та професор ЛаСальського університету Микола Рудницький. Понадто, книгу ошатно доповнено численними репродукціями картин Ю. Гури, які підсилюють актуальність спадщини о. Ю. Кміта.

Презентацію провели Л. Рудницький та М. Рудницький. Вони розповіли про творчий шлях о. Ю. Кміта,

Під час презентації (зліва): Микола Рудницький, Юрій Гура, Леонід Рудницький. (Фото: Стефан Фартушок)

проаналізували літературно-проповідницький стиль його проповідей, підкресливши понадчасовість поглядів та переконань священика, його глибоку віру, патріотизм, любов до своєї культури та науки.

Він був не лише людиною глибокої духовності, він був й інтелектуалом, членом Наукового Товариства ім. Шевченка. Своїми творами священик був відомий серед інтелігенції західної України, спілкувався з Іваном Франком, Володимиром Гнатюком, Михайлом Грушевським, іншими. Писав літературні твори,

наукові дослідження й критику на твори про європейських та світових філософів, літераторів, громадських діячів.

Структура проповідей, що її застосовував автор, притримується класичного ритму, що має чіткий вступ, середину та закінчення. Однак хід думок, вплетених у ці проповіді, неодноразово набирає непередбаченого, а навіть драматичного курсу. В остаточному підсумку, кажуть перекладачі, послання о. Ю. Кміта є доволі чітке і безпосереднє: любити Бога, любити свою краї-

ну і свій нарід.

М. Рудницький розповів про працю над перекладом, яка тривала з травня 2014 року. Автори намагалися максимально дотримуватися оригіналу – слова і думки. У його переконанні, проповіді о. Ю. Кміта не лише не втратили своєї актуальності, а навпаки – особливо переконливо звучать у контексті сучасності. М. Рудницький зачитав кілька фрагментів з англomовної частини книги, зосередившись на тематичі виховання дітей у любові до Бога, батьківщини та батьків.

У книзі представлено 27 проповідей на усі свята літургійного року – від Введення Пресвятої Богородиці в храм до Собору св. Архистратига Михаїла. Наведені в книзі документи біографії о. Ю. Кміта та спогади Ю. Гури дають можливість читачам ширше пізнати умови написання і друку книги та гідно оцінити громадянський подвиг автора.

У своєму слові Ю. Гура розповів про початки задуму поставити гідний пам'ятник людині, яка залишила в ньому печать свого духа – видати чудовий твір на прославу о. Ю. Кміта, священика, письменника, патріота. Підсумовуючи працю над цим проектом, Ю. Гура зачитував слова Рембрандта ван Рейна, який свого часу так сказав про свої твори: „Варто було жити!”.

Товариство „Свята Софія”

Поклонилися Кобзареві в Норт-Порті

Віра Боднарук

НОРТ-ПОРТ, Флориди. – 13 березня українська громада вшанувала пам'ять Тараса Шевченка. Свято відкрила Віра Боднарук, яка розповіла про життєвий шлях поета, його „Кобзар”, який шанований українським народом поряд з Біблією.

Об'єднаний хор під керуванням Любові Інграм виконав „Заповіт”, до якого стоячи долучилися всі присутні на залі.

Святкове слово виголосила Неонілла Лехман, активна членка Союзу Українок Америки, вчителька українознавства, голова акції „Американці за людські права” в штаті Індіана, активна в обміні студентів з України, нагороджена званням „Людина року” в штаті Індіана. Вона накреслила важливу роль

Т. Шевченка в розбудженні поневоленого українського народу. Цікава доповідь була ілюстрована прозірками Віктора Лісничого.

Поезії Т. Шевченка декламували Софія Ткач, Петро Фрідріх, Рома Лонг, сестри Настя і Наталя Куделько. „Садок вишневий коло хати” заспівали Р. Лонг і Аня Рейнорович при супроводі бандури. Хор співав „Думи мої” та „Реве та стогне”. На закінчення Роксоляна Ткач виконала „Молитву за Україну” на честь сучасних воїнів України.

Присутні оглянули книжкову виставку Шевченкіяни, які підготувало Товариство української мови.

Готували свято члени громадського комітету Ліда Білоус, Анна Мацілінська, Дарія і Євген Томашоські, Галя і В. Лісничі, Клара Шпичка, Одарка Горбачевська, В. і Богдан Боднаруки.

Співає об'єднаний хор. (Фото: Віктор Лісничий)

Сумна доля...

(Закінчення зі стор. 6)

ла, як внести найболючіші, найтриваліші розколи в життя нашого народу.

І ось настав час, коли СРСР щез, мов страшний сон. В Україну почали приїжджати колишні дивізійники. І мені дуже пощастило. В музеї Митрополита Шептицького, де я тоді був директором, я зустрівся з сином о. д-ра Гавриїла Костельника Іринеем-Гаврилом, який чудом вцілів у війсьній хуртовині та опинився на Заході, як і тисячі його побратимів. Це було 22 квітня 1992 року. Ми проговорили з ним майже весь день, і тоді я чимало дізнався про о. д-ра Г. Костельника та родинну версію загибелі батька.

Через якийсь час після загибелі о.

Г. Костельника до їхнього помешкання постукали. Господиня, пані Елеонора, дружина покійного, почула галицький акцент, відкрила двері і побачила перед собою двох молодих, добре одягнутих чоловіків. Один з них ще раз вибачився і попросив дозволу увійти в помешкання. Його товариш залишився стояти на майданчику перед дверима. У помешканні юнак передав їмості папірець, на якому було написано: „Українські націоналісти не причетні до вбивства Вашого чоловіка. Шухевич”. Невідомий юнак витяг запальничку і тут же спалив папірець. За хвилину вони зникли.

Так підтвердився здогад родини про те, хто насправді вбив о. Г. Костельника. Цю історію також перепоповіла дочка Костельників, Христина, яка щасливо дісталася до Югославії, до родини батька.

Протопресвітер Гавриїл Костельник загинув у 62 роки, а його дружина Елеонора померла у 1982 р. у віці 91 року, переживши чоловіка на 29 років. Обоє поховані на Личаківському кладовищі, неподалік від входу, на полі ч.2. Довгі роки на внутрішній стіні у Преображенській церкві, справа від входу, висів гарний портрет о. протопресвітера, настоятеля цього храму Г. Костельника. З переходом церкви у лоно УГКЦ портрет зняли.

Прощаючись зі мною в тому далекому вже 1992 році, Іриной Костельник залишив мені у музейній книзі відгуків цікавий запис: „На запрошення пана Ігоря Федика я відвідав Музей Митрополита Андрея Шептицького, який зробив на мене велике враження, бо пригадав мені роки, коли я бачився з Митрополитом багато разів. Я мешкав від

1933 року до 1941 року в забудуваннях святого Юра, де мешкали крилошани – о. Леонтій Куніцький, о. Василь Лаба, о. Ковальський, о. Тит Войнаровський, о. мітрат Базюк, о. П'ясецький, а також єпископи Іван Бучко і Никита Будка. В цьому забудуванні мешкало майже 180 людей, які були пов'язані з церковним життям. Музей є прекрасним здобутком для історії і культури українського народу. Дай Боже, щоб працівникам музею ще більше удалося зібрати матеріялів, щоб пам'ятка про Незабутнього дорогого Митрополита закріпилася серед українського народу навіки. Іриной-Гавриїл Костельник”.

Ігор Федик – історик, краєзнавець, Заслужений учитель України, завідувач Музею Митрополита Андрея Шептицького у Львові.

УКРАЇНСТВО В СВІТІ

Привітали діяльну українку Світлану Глаз

Олена Іванчук

БЕТ-ЯМА, Ізраїль. – 27 лютого в Українському культурному центрі в Ізраїлі було урочисто відзначено ювілейний день народження голови Товариства „Українці в Ізраїлі” Світлани Глаз. На святі було висловлено багато щирих побажань, в тому числі у віршованій формі. Було особисте вітання від Посла України в Ізраїлі Генадія Надолженка. Були подарунки і квіти від друзів. Але головне – була дружня атмосфера, яка живила кожного. І було багато слів про Україну, яка поєднувала всіх присутніх.

Про С. Глаз я дізналася ще до того, як приїхала працювати в Ізраїль. Звичайно, що на той момент жодного емоційного навантаження для мене ця інформація не мала, лише свідчила, що в Ізраїлі є людина, яка об'єднує навколо себе місцевих українців.

Вже пізніше в посольстві мені розповіли про С. Глаз. Я дізналася, що вона багато робить для України, завжди готова допомогти і є дуже активною і відповідальною.

Ми познайомилися. І відтоді, вже понад три роки, С. Глаз мені допомагає, дораджує, супроводжує, підтримує, організовує, вислуховує і навіть часом годую представницю України в Ізраїлі.

Ми не раз пили каву. У нас чимало спільних друзів і знайомих. Для мене стало несподіванкою, що С. Глаз любить мотоцикли. Вона зробила проїзд північними автострадами Ізраїлю, недалеко від її мальовничого міста Кармієлю.

Позиція С. Глаз завжди полягає в тому, що ніхто не має права принижувати, обливати брудом або ображати українців, Україну, українську історію. Як професійний журналіст, вона працює спеціальним кореспондентом Українського національного радіо на Близькому Сході. Саме журналістська діяльність і заохочує її

Світлана Глаз (сидить в центрі) серед друзів України. (Фото: Ісая Фуксман)

до невтомних мандрів у пошуках інформації про українські події в Ізраїлі. І дуже часто наші шляхи сходяться в Українському культурному центрі, який став справжнім символом України в Ізраїлі. Про українське життя в Ізраїлі вона пише також до „Свободи”.

Свято зібрало рідних і друзів. Були донька і син з родинами, онуки, яких С. Глаз дуже любить і якими пишається. Були приятелі – деякі ще з України, деякі, що увійшли в її життя нещодавно. Звичайно, як завжди, поряд був її чоловік Михайло.

С. Глаз розповіла про кожного гостя. Прозву-

чали теплі слова про чоловіка – спортивного тренера за фахом і вірші про кохання. Для мене поезія С. Глаз в той день стала ще однією несподіванкою. Я читала її прозові твори, але вперше почула її вірші. Хтось з гостей побажав авторці, щоб її поезія вийшла книжкою.

Я переконана, що С. Глаз ще багато років буде продовжувати свою невтомну діяльність, адже більш відданого захисника інтересів України в Ізраїлі годі й шукати.

Олена Іванчук – радник з питань культури Посольства України в Ізраїлі.

Філоніла Габелко в Австралії оспівує Україну

Олександр Панченко

Співачка Філоніла Карюк народилася 10 квітня 1931 року в селі Соколова Балка, Полтавської області. За однією з версій, назва села походить від прізвища заможного козака Сокола, який після знищення Запорізької Січі тут оселився і його хутір згодом розрісся у чимале село. В часі Другої світової війни з Соколової Балки та навколишніх сіл було вивезено на примусові роботи до Німеччини 55 юнаків і дівчат. Якраз у 1943 році на таку працю виїхала до Німеччини й родина Карю-

ків, де згодом Філоніла закінчила шість класів української гімназії в місті Ансбаху й стала членкинею українських молодіжних організацій, танцювального ансамблю та церковного хору.

20 жовтня 1949 року родина Карюків приїхала до Австралії й оселилася у Мельбурні, де Філоніла відразу включилася в українське культурно-громадське життя. У 1952 році Ф. Карюк побралася з земляком-полтавцем, який походив з Лубенщини, Федором Габелком й виїхала до Аделаїди, де стала активною членкинею Вокально-музичної, драматичної та

хореографічної студії.

У 1958 році подружжя Габелків перебралося до Канбери, де Філоніла продовжила навчатися мистецтва співу і згодом вступила до Філармонічного товариства, виступала з Канберською симфонічною оркестрою „Singers of Canberra”, як солістка та у дуетах й тріо брала участь у всеавстралійських та регіональних фестивалях. У Канбері Філоніла Габелко була дуже активною в українському культурно-мистецькому, церковному та громадському житті, стала членкинею Ансамблю бандуристів ім. Миколи Лисенка під керівництвом відомого бандуриста Віктора Мішалова, організувала вокальну групу „Волошки”, яка з часом переформувалася у Українсько-австралійське мистецьке товариство ім. М. Лисенка.

За свою працю на ниві українського мистецтва та популяризації української пісні й історії українського мистецтва члени Товариства були нагороджені срібними медалями Союзу Українських Організацій Австралії (СУОА), а Ф. Габелко – Золотою медаллю Тараса Шевченка. У Мельбурні Філоніла Габелко стала диригентом Святопокровської парафії Української Автокефальної Православної Церкви в Есендоні та керівником хору Сестрицтва ім. Княгині Ольги, ввійшла до складу Ансамблю бандуристок „Кольорит” та хору „Чайка”. Пам'ятають про неї у її родинному селі.

Український патріот, письменник, громадський діяч і найстарший за віком редактор Федір Габелко щойно відсвяткував свої 98 літ.

Ось такі вони мої славні земляки, уродженці землі полтавської, українські патріоти й мистці, які, незважаючи на свій поважний вік, продовжують вболівати за Україну та працювати для національної справи.

Філоніла і Федір Габелки.

Лохвиця, Полтавська область.

Щоб розмістити рекламу у „Свободі”, телефонуйте на 973-292-9800, дод. 3040

Зустрілися президенти...

(Закінчення зі стор. 1)

кобом Лю, з керівниками компаній оборонно-промислового комплексу США.

Також П. Порошенко зустрівся з Президентом Польщі Анджеєм Дудою, Прем'єр-міністром Нідерландів Марком Рюте, Президентом Аргентини Мавріціо Макрі, Генеральним секретарем ООН Бан Кі-муном та Міністром закордонних справ Австралії Джулі Бішоп.

П. Порошенко відвідав Меморіал жертвам Голодомору та зустрівся з представниками української громади.

Під час Саміту з ядерної безпеки П. Порошенко 31 березня мав зустріч з Президентом США Бараком Обамою. Вони обговорили ситуацію на Донбасі та в Криму і скоординували зусилля для повного виконання Росією мінських домовленостей. Президенти також обговорили питання розвитку стратегічного партнерства між Україною і США. Окрему увагу було приділено необхідності якнайшвидшого формування зорієнтованих на реформи коаліції та уряду в Україні.

Б. Обама також підтвердив готовність надати третій транш кредитних гарантій у сумі 1 млрд. дол. після

завершення процесу формування уряду в Україні. За кілька годин до зустрічі з Б. Обамою П. Порошенко детально обговорював цю тему і з Віце-президентом США Дж. Байденом. Також Дж. Байден повідомив про рішення США виділити додатково 335 млн. дол. на реформування безпекового сектору України, зокрема Збройних сил, Національної гвардії та Державної прикордонної служби.

2 квітня була зустріч з Президентом Польщі А. Дудою. Сторони узгодили пляни щодо подальших українсько-польських контактів на найвищому рівні протягом поточного року. Окрему увагу було приділено шляхам активізації відносин України з НАТО. Сторони відзначили важливість проведення у ході Варшавського саміту Альянсу в липні цього року засідання Комісії Україна-НАТО на найвищому рівні.

Президент України висловив сподівання на застосування Польщею та іншими країнами Європи персональних санкцій щодо осіб, причетних до фабрикації справ проти Надії Савченко, Олега Сенцова та інших українських громадян, незаконно утримуваних в Росії.

П. Порошенко провів зустріч з Головою Китайської Народної Республіки Сі Цзіньпіном. Вони обго-

ворили питання активізації співпраці України та КНР, проведення Українсько-китайської комісії з питань торгівельно-економічного співробітництва. Президент запросив Сі Цзіньпіна відвідати Україну з візитою.

У Вашингтоні Президент П. Порошенко провів зустріч з Генеральним секретарем Бан Кі-муном. Співрозмовники обговорили питання більшого залучення інструментів та інституцій системи ООН для припинення російської агресії, зокрема розгортання міжнародної безпекової місії на Донбасі.

П. Порошенко підтримав новий План гуманітарного реагування ООН в Україні на 2016 рік, який передбачає надання допомоги громадянам України – найбільш постраждалим внаслідок російської агресії. Співрозмовники приділили окрему увагу питанню захисту прав людини на тимчасово окупованих українських територіях, а також всіх незаконно утримуваних у РФ українців, у тому числі Н. Савченко.

Прес-служба Президента України, Радіо Свобода

THE RUSSIAN WOODPECKER
A FILM BY CHAD GRACIA

Пам'ятний вечір
Чорнобильської катастрофи
1986 року.

П'ЯТНИЦЯ
22 КВІТНЯ
2016 р.
о год 7:30 веч.

ФІЛЬМ

The Russian Woodpecker
2015 р., Укр | ВБ | США
документальний фільм
рос. з англ. підписами
80 хв.

Опромінений український
художник, незабутньо
ексцентричний Федір
Олександрович, розкриває
величезну таємничу зброю,
що західні кремленологи у
1980-х роках думали може
бути гігантським механізмом
контролю свідомості.

Вступ (включає вхід до галерій
від 6:30 веч. та перекусу) – 15
дол.; члени, сеньйори – 10
дол.; студенти – 5 дол.

The Ukrainian Museum's film
program is supported, in part, by
public funds from the New York
City Dept. of Cultural Affairs, in
partnership with the City Council.

UKRAЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ
222 East 6th Street
New York, NY 10003
212.228.0110
www.ukrainianmuseum.org

NYCULTURE

Субота, 16 квітня 2016 року
Гартфорд, Коннектикат

Річні Збори 277-го Відділу УНС, Тов. св. Івана, відбудуться о годині 2-й по пол. в Українському Народному Домі, 961 Wethersfield Avenue, Hartford, CT 06114-3137. По дальші інформації просимо звертатися до Голови Відділу Мирона Колінського (860-563-4072) або Секретаря Мирона Кузьо (860-633-1172)

**Майбутнє
своєї родини
забезпечте тепер**

**Отримайте більше
з УНСоюзом**

ДОВГОТРИВАЛІ АНУІТЕТИ

* Відсотки тільки на перший рік
Всі пенсійні рати підлягають змінам.
Дійсні не в усіх штатах.

2.5%*
5-РІЧНИЙ

2.75%*
7-РІЧНИЙ

3%*
9-РІЧНИЙ

ЗВЕРТАЙТЕСЯ ДО НАС:
888-538-2833

- Без додаткових адміністративних оплат від продажу і збереження
- 10% можна вибрати без штрафу
- Мінімальна сума вкладки тільки \$1,000
- Довгострокове переривання контракту (вибір грошей) можливе за умов:
  - Поліса дотримується до кінця терміну
  - У випадку тяжкої недуги
  - Вимог старечого дому
  - Медичних видатків, пов'язаних з нещасними випадками

Український Народний Союз, Інк.

2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054 • Загальні інформації: 800-253-9862 • Fax: 973-292-0900
www.UkrainianNationalAssociation.org • facebook.com/UkrainianNationalAssociation

Як Києву домогтися...

(Закінчення зі стор. 2)

3) існуванню загроз з боку Росії для союзників США в НАТО у регіоні.

До того ж, є підстави вважати, що обрання президентом США Дональда Трампа може мати значно негативніший вплив на українсько-американські взаємини, аніж у випадку обрання Гіларі Клінтон.

В такій ситуації нам потрібно посилювати взаємодію з зовнішньополітичними радниками ключових кандидатів та, по можливості, безпосередньо самими кандидатами. Серйозно сприймати та реагувати на заяви Д. Трампа, не списуючи їх виключно на передвиборну кампанію.

Американці люблять переможців. Україна має показати, що вона не країна-навідаха. Це вона може тільки за допомогою успішного реформування. Показовими для США будуть реформи Генеральної прокуратури та судової системи. Бороть-

ба з корупцією є іспитом на те, наскільки українська влада зацікавлена у Сполучених Штатах як стратегічному партнері України.

Приватизація державних підприємств у прозорий спосіб є важливим показником для американських інвесторів щодо зміни правил гри в Україні.

Державні підприємства не повинні вкотре стати цінними нагородами для олігархів — ось головний лейтмотив у повідомленні як американських урядовців, так і бізнесменів.

Український бізнес має бути краще поінформований про нові можливості виходу на американський ринок, зокрема фактичне включення України до пільгової генералізованої системи преференцій, яка дала змогу зняти тарифні обмеження щодо 3,500 товарних позицій.

Важливо, що внаслідок російської агресії вдалося посилити та вивести на новий рівень інституційний діалог у безпековій сфері. Однак, надалі у безпековому діалозі зі США наголос має ставитись на

людях та інституціях, а не на зброї.

Пріоритетом на середньотривалу перспективу має бути продовження тренувань та навчань, реформування українських безпекових та оборонних інституцій за стандартами НАТО, а також інвестиції в український військово-промисловий комплекс та спільне оборонне виробництво.

Україна має довести, що вона може бути не тільки споживачем, а й вкладником безпеки. Образ вічної жертви російської агресії не є перспективним.

Україна має сформулювати свій пакет пропозицій щодо внеску в європейську та міжнародну безпеку. Практичний досвід України у веденні гібридної війни, участь у миротворчих операціях, внесок у захист східного кордону ЄС від можливого неконтрольованого напливу біженців з Близького Сходу можуть суттєво сприяти посиленню позицій України як надавця європейської безпеки.

Також український уряд має відповідним чином комунікувати без-

пекові загрози, які несе в собі милітаризація Криму, включно з технічною можливістю розміщення на території півострова елементів ядерної зброї.

Очевидно, українській стороні потрібно працювати над перезапуском інституційних механізмів у відносинах двох країн.

Це, зокрема, поновлення роботи Комісії стратегічного партнерства. Враховуючи нові реалії, доречним було б її закріплення на рівні президент України – віце-президент США (за аналогом Кучма–Гор) або, щонайменше, міністер закордонних справ України – державний секретар США.

В Україні, зокрема у Верховній Раді, досить часто недооцінюють роль так званих стаферів (співробітників офісів конгресменів), зосереджуючись на можливостях протокольно-символічних контактів з окремими конгресменами замість постійного робочого діалогу зі стаферами.

Особливо йдеться про важливість тих співробітників, які відповідають за зовнішню політику. Більшість з них ніколи не були в Україні. Українська сторона має бути зацікавлена в організації таких візитів і всіляко сприяти їх реалізації та змістовому наповненню.

Завдяки розвинутій у США горизонтальній ротації (переходу з одного відомства в інше) фахівці з питань України сьогодні є не лише в Державному департаменті, а й у Білому домі, офісі віце-президента Джо Байдена, Раді нацбезпеки США, Пентагоні.

Ще одна особливість – в українській стороні є схильність і на політичному рівні підтримувати взаємини з давніми прихильниками України у Вашингтоні, які представляють старшу генерацію політиків, чий погляд щодо регіону сформувався під впливом Холодної війни.

Потрібно активніше працювати з новим поколінням американських провідників, які приймають рішення та формують опінію, які формувались в умовах після холодної війни і для яких Росія не становить загрозу, а вага України не може вимірюватись виключно її геостратегічним розташуванням.

Американські співрозмовники однакові у тому, що жодне посольство, аналітичний центр чи організація з діаспори не здатні замінити професійну лобістську структуру, яка на постійній основі лобіюватиме інтереси України.

Україна має працювати над можливістю винайняти професійну лобістську структуру у Вашингтоні, яка б послідовно працювала на відстоювання інтересів України у США.

На це потрібні фонди, але українські олігархи та політики успішно знаходили їх на лобістські кампанії для себе та своїх політичних сил. Відповідно, могли б зробити внесок і в державу Україна.

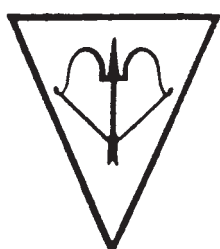
„Европейська правда“,
31 березня

Альона Гетьманчук – директор Інституту світової політики, Київ.

ARKA

Нитки, тканина до вишивання, писанкові прибори, касети, відео-касети, CD, шкільні книжки, хустки, кераміка, різьба.

89 East 2nd St., New York, NY 10009
Tel.: (212) 473-3550

ПЛЕМ'Я ПЛАСТУНОК „ПЕРШІ СТЕЖІ“

влаштовує

„ДЕННИЙ ТАБІР ПТАШАТ ПРИ ПЛАСТІ“

для дітей від 4 до 6 років, які володіють
(розуміють і говорять) українською мовою

- Дитина мусить мати закінчених 4 роки життя до 31 серпня 2016 р. Вийнятків немає.
- Дитина мусить мати усі приписані щеплення.
- Дитина, яка склала Заяву Вступу до новацтва, не може брати участі в таборах для Пташат.

Табір відбудеться на Союзівці у двох групах:

- від неділі 19 червня до суботи 25 червня 2016 р.
- від неділі 26 червня до суботи 2 липня 2016 р.

У справі кімнат просимо порозуміватися прямо з Адміністрацією Союзівки:
SOYUZIVKA, P. O. Box 529, 216 Foordmore Road, Kerhonkson, NY 12446
(845) 626-5641; www.Soyuzivka.com; Fax: 845-626-4638

- Таборова оплата: \$140.00 (\$20.00 незворотні); оплата за два тижні 270.00 дол.
- Зголошення і таборову оплату (чек виписаний на Plast – Pershi Stezhi) надсилати до:

Mrs. Oresta Fedyniak, 2626 W. Walton Ave., Chicago, IL 60622

Tel.: 773 486-0394 (від 8:00 до 10:00 ранку)

- Реченець зголошень: **16 травня 2016 р.** • Після реченця не приймаємо зголошень.
- Лікарську посвідку НЕ пересилати з анкетною зголошення. Просимо передати при реєстрації.

КАРТА ЗГОЛОШЕННЯ НА ТАБІР ПТАШАТ-2016

Ім'я і прізвище дитини .....
по-українськи і по-англійськи

Дата народження .....

Адреса .....

Телефон ..... E-mail .....

Просимо залучити посвідку дати народження дитини, яку вписуєте на табір перший раз

☐ від 19 червня до 25 червня 2016 р. ☐ від 26 червня до 2 липня 2016 р.

Величина таборової сорочинки дитини: ☐ 6-8, ☐ 10-12, ☐ 14-16.

☐ Залучую чек на суму \$..... ☐ Резервую кімнату на Союзівці

.....
ім'я і прізвище матері (подати дівоче прізвище)

Завваги .....

.....

.....

..... Підпис батька або матері

Союзники Росії...

(Закінчення зі стор. 4)

онального багатства тими самим кланами. Хіба тепер – з урахуванням щодень зростаючих апетитів найбагатшого клану.

Природа союзних взаємин між українськими та російськими „утилізаторами“ національних багатств визначається спорідненою структурою російської та української економік, їхньою обопільною залежністю, спільністю засобів створення первинних капіталів, досі єдиним інформаційно-культурним простором, подібними системами організації влади та менталітетом „еліт“. Недарма всі українські і російські президенти побували членами Комуністичної партії Радянського Союзу.

Для росіян Україна залишатиметься предметом заздрісної нена-

висти. Розв'язавши війну проти України, В. Путін почасти розірвав союзні зв'язки між українськими та російськими корупційно-владними кланами, чим поставив їх у протиприродне становище. Їм економічно складно вижити одне без одного. Вони намагаються повернутися до колишнього симбіозу – відновити корупційні схеми взаємного збагачення. Саме тому серед власників великого бізнесу в Україні так багато симпатиків Росії. Однак, у світовій економічній системі для них, як і для російських олігархів, залишається дедалі менше місця. Щоб зберегти свої прибутки, ці громадяни ладні перетворити Україну та Росію на єдиний корупційно-кримінальний анклав, але цьому заважає українське суспільство, яке виступає більш потужним суб'єктом війни з Росією, ніж українська влада.

Скільки б не повторювали ту банальність, що історія не має умовного способу, але два роки тому у В. Путіна був унікальний шанс зайняти позицію світового провідника, майже зіставного за своїм впливом з президентом США. Для цього треба було не воювати з Україною, а допомагати новій українській владі долати постреволюційні труднощі. Видати їй підозрюваного у злочинах В. Януковича, разом з вкраденими активами. Запропонувати Україні режим найбільшого економічного сприяння. Започаткувати спільні проекти на транспорті, в енергетиці, фінансово-банківській сфері тощо. Америка й Європа захлинулися б у сентиментальних сльозах розчуження від „прагматичного гуманізму“ нарешті прирученого російського абсолютизму. І теж би заходилися допомагати. Над

усіма цими процесами височіла б постать російського самодержця.

Не склалося. І не могло скласти-ся, бо російська влада мусить своїми діями відповідати очікуванню власного суспільства, зформованого сторіччями. У цих масових уявленнях немає місця співпраці, повазі до інших народів та гуманізму. Україна для росіян завжди лишатиметься предметом ненависти та заздрости. Тому українцям повсякчас слід бути готовими до нападу Росії та до удару у спину з боку її союзників з числа корупційно-кримінальних кланів в Україні.

Радіо Свобода,
28 березня

Костянтин Матвієнко – український політолог, експерт Корпорації стратегічного консалтингу „Гардарики“, Київ.

В'язні на обмін...

(Закінчення зі стор. 2)

крито давати свідчення, то одразу з'явилися фальшиві повідомлення про те, що Надію Савченко обміняли на так званих ГРУшників”, – сказав він у коментарі Радіо Свобода.

Водночас Ю. Тандіт наголосив, що українська сторона готова „використовувати будь-які способи, щоб її звільнити“.

Заступник міністра закордонних справ України Вадим Пристайко сказав „Укрінформу“, що не виключає так званий „естонський варіант“: у вересні минулого року росіяни обміняли естонця Естона Кохвера на росіянина Олексія Дрессена, обидвох сторони звинувачували у шпигунстві на користь своїх країн. Перед обміном обидві сторони амністували цих людей, таким чином обійшовши обов'язок визнавати цей вирок і утримувати людину під

вартою після обміну вже „вдома“.

Рішення щодо подальшої долі Н. Савченко лежить не в правовому полі, а в політичному, зазначає у коментарі Радіо Свобода один із її адвокатів, Микола Полозов. Невідомо, про що саме говорив Дж. Кері із В. Путіним, зустріч з яким відбувалася одразу після згаданої вже зустрічі з С. Лавровим, і які саме умови ставилися з обох боків, але тиражована у медіа інформація про В. Бута і К. Ярошенка, найімовірніше, є інформаційним вкидом, вважає він.

„Я думаю, що це таке вкидання, спрямоване на те, щоб відвернути увагу від Єрофеева і Александрова, які раптом чомусь після цієї інформації стали людьми другого ґатунку. Вони що, не підлягають обмінові?“ – каже адвокат.

Дійсно, може йтися про відволікання уваги, але не обов'язково від російських спецпризначенців, зауважує натомість директор українського Інституту аналізу і

прогнозування Юрій Лісничий.

„Росіяни люблять часто запускати фальшивку перед тим, як щось робити, щоб відволікти увагу від справжньої суті переговорів, або від того, що таких переговорів і не відбувається: щоб усі обговорювали варіанти обміну, а насправді ні про який обмін наразі не йдеться“, – припускає він.

Російський політолог Дмитро Орешкін, однак, вважає, що утримувати далі українських в'язнів, зокрема Н. Савченко, Кремлю зовсім не вигідно – надто великий міжнародний тиск.

„Проблема в тому, що віддати Савченко Путін не може, не втративши обличчя: так багато пропагандистської піни навколо, що якщо він її випустить на такому інформаційному тлі, він буде розглядатися як боягуз, слабак і взагалі невідомо хто“, – сказав політолог у коментарі Радіо Свобода.

Тим часом ще один адвокат Н. Савченко, Марк Фейгін, опублікував листа від українки, де вона

закликає політиків „не торгуватися, а домовлятися“ і оголошує сухе голодування з квітня.

„Бажаю мудрости „великим дядям“, – написала Н. Савченко. – З мене може початися шлях або до миру, або до війни“.

Офіційно „заручниками, які перебувають на території Росії“, є 12 осіб, говорить Ю. Тандіт. У правозахисників – інші цифри. Активісти кампанії „Let my people go“, зокрема, говорять про 25 таких людей: щонайменше 13 – на території Росії (один із них – російський громадянин, який жив і працював в Україні), і решта – в анексованому Криму або вивезені у Росію із півострова.

Copyright © 2016 RFE/RL, Inc. Передруковується з дозволу Радіо Вільна Європа / Радіо Свобода. Читайте повну версію статті тут: <http://www.radiosvoboda.org/content/article/27643807.html>.

Чому годі обійтися...

(Закінчення зі стор. 5)

олу“. Ну, їх, звичайно, частково прогнали, багатьох убили, а інших видавили в Росію, де вони здали зброю, були інтерновані і потім зловтішно передані Україні. За ним був Іловайський котел, абсолютну програний ним і його генералами. Загинули сотні наших бійців. Донецьке летовище і кіборги – яскравий приклад героїзму воїнів і офіцерів та бездарности генералів. І нарешті – Дебальцеве, де, попри дані розвідки, що північна частина сепаратистських регіонів майже безлюдна і можна нанести потужний удар з району Попасної на південь Дебальцеве і на схід на Первомайськ та Стаханов, почали бої в напівоточенні і вихід городами від Дебальцеве. Мало того, ганьбу під Дебальцеве потім оголосили талановитістю Генерально-го штабу.

Словом, П. Порошенко в Мінськ приїхав вже з початку битим. Тому на нього ніхто там і не зважав. Я не знаю, як так сталося, що П. Порошенко, як гарант Конституції України, раптом дав гарантії Володимирові Путінові, Ангелі Меркель і Франсуа Оландові в тому, що Конституцію України доповнять преференціями для сепаратистів. Це просто глухий кут, з якого тепер П. Порошенкові не викрутитися. Я не думаю,

що А. Меркель і Ф. Олланд не знали, що П. Порошенко гарантувати зміни до Конституції права не має. Напевно знали. І вже точно це знав В. Путін. Всі інші пункти Мінська-2 – це дрібниці в порівнянні з обіцяною змінити Конституцію. П. Порошенко в глухому куті – немає виходу. Протягнути перевагу сепаратистів над іншими громадянами України, якщо і вдасться – це загибель П. Порошенка в Україні. Можна було б вгамувати народ, припустимо, зростанням добробуту. Але все навпаки, і тому вибачення не буде.

Залишився єдиний вихід – провести референдум на тему „Що нам робити з сепаратистськими районами Донбасу?“. Народ, звичайно, скаже – геть їх. І тоді з'являється поле для варіантів, найкращий з яких, оголосити це ОРДЛО тимчасово відірваним від України. А натомість відторгнення запропонувати – „Україна може вас прийняти назад, але тільки на своїх умовах, а саме з позбавленням політичних прав до повернення до тям жителів ОРДЛО“. Можна – порайонно.

Мені б не хотілося, щоб хтось думав, що Європа в Мінську виступила зі співчуттям до України. Анітрохи. Україна – це об'єкт, що дає можливість вгамувати небезпечну Росію. Санкції – з тієї ж серії. Це інструмент стримування Росії, яка почала проводити неузгоджену і агресивну політику, в тому числі – економічну.

Чому сьогодні прив'язалися до виборів в ОРДЛО? Та тому, що Європі треба, щоб хоч хтось легітимний там з'явився і Росія вийшла з переговорів. П. Порошенко отримав би переговорників з Донбасу, а Європа і Росія з процесу б вийшли. Наступне – зняття санкцій з Росії, яку вже чимало привели до розуміння європейських інтересів. Думати, що Європа буде горло дерти за Україну – це важко і глибоко обманюватися.

Ось алгоритм дій:

Провести референдум „Як вчинити з сепаратистськими районами Донбасу?“, де означити пункти:

- 1) Ви за надання ОРДЛО особливого статусу і додаткових повноважень згідно з Мінськом-2?
- 2) Ви за відділення сепаратистських районів Донбасу від України?
- 3) Ви за оголошення сепаратистських районів Донбасу тимчасово відірваною територією України та за припинення всіляких контактів з ОРДЛО?
- 4) Ви за збереження сепаратистських районів Донбасу в складі України з втратою мешканців цих районів політичних прав на певний період?

Найбільш вигідним є четвертий варіант, бо він дозволяє продовжувати безпроблемну економічну діяльність на всій території України і не дозволяє жителям цих регіонів певний час впливати на розвиток України.

Свого часу я пропонував надати

ОРДЛО статус резервації, що в принципі близько до четвертого варіанту, але все-таки образливо для тамтешніх жителів.

Невирішеним питанням залишається перебування в єдиному громадянстві жителів України і жителів Донбасу, які проголосували за незалежність ЛНР і ДНР, зятіх ненавистників України, а тепер ще й вбивць наших воїнів і мирних людей. Це ніякими акціями не вирішити – тільки час дозволить примиритися українцям і донецьким сепаратистам. Згадайте, що взаємини між червоними і білими, франкістами і республіканцями і в інших випадках відновлювалися через десятиліття. В Україні інакше навряд чи буде.

Я не думаю, та й не бачу, щоб у П. Порошенка і його команди було досить мізків, щоб розв'язати ситуацію, яка склалася. Затягування часу з виконання Мінськ-2 раніше зіграло позитивно, але тепер затягування переходить на шкоду Україні – на нас будуть тиснути з усіх боків. Тому, я думаю, настав час громадянам України висловити свою волю стосовно цього.

Львівський культурологічний журнал „І“

Володимир Рижов – колишній помічник Президента України Леоніда Кучми, колишній заступник Міністра промислової політики України, Київ.

*Подбайте про Ваше завтра
вже сьогодні!*

*Відкрийте рахунок ІРА,
щоб забезпечити своє майбутнє
без турбот.*

3.30% АРУ*

Пенсійні рахунки є забезпечені до 250,000 тис. доларів Державною Адміністрацією Кредитових Спілок - NCUA.

САМОПОМІЧ НЬЮ ЙОРК

ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА

Завжди професійна, конфіденційна та ввічлива обслуга.

ГОЛОВНЕ БЮРО: 108 SECOND AVENUE NEW YORK, NY 10003 TEL: 212-473-7310 FAX: 212-473-3251

Вигідно розташовані філії:

КЕРГОНКСОН:

6329 Route 209
Kerhonkson, NY 12446
Tel: 845-626-2938
Fax: 845 626-8636

ЮНІОНДЕЙЛ:

226 Uniondale Ave
Uniondale, NY 11553
Tel: 516 565-2393
Fax: 516 565-2097

АСТОРИЯ:

32-01 31st Street
Astoria, NY 11106
Tel: 718 626-0506
Fax: 718 626-0458

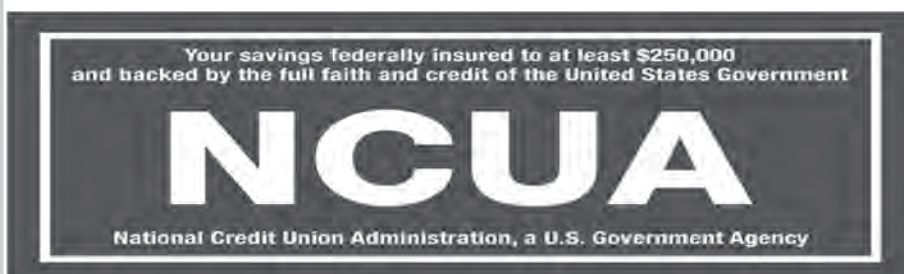
ЛІНДИНГІРСТ:

225 N. 4th Street
Lindenhurst, NY 11757
Tel: 631 867-5990
Fax: 631 867-5989

ЕЛЕКТРОННА ПОШТА:
Info@selfreliancenyc.org

ІНТЕРНЕТ:
www.selfreliancenyc.org

**Поза Нью Йорком дзвоніть
безкоштовно:**

*АРУ - Відсотки у річному відношенні з нараховуваною дивідендою. Дивіденда - 3.25% нараховувана денно може бути змінена без попередження.

Вісті Фундації ім. Івана Багряного

Квітень 2015 року, ч. 187

Людство вдячне Едісонові

Олексій Коновал

В американській пресі й на телебаченні часто згадується, що найбільш відомими особами минулого століття були Президент США Франклін Рузвельт, Альберт Айнштейн, Томас Едісон та ряд інших осіб. Завдяки Едісонові наші помешкання та всі будинки й вулиці освітлюються електричними жарівками, а не каганцем чи свічкою. Т. Едісон народився 1847 року в штаті Огайо. Коли йому виповнилося сім років, батьки переїхали в Порт-Гурон, Мишиген. До школи він ходив лише три місяці. Його вчителька скаржилася на нього, тому мати хлопчика, яка також була вчителькою перед одруженням, вчила його вдома сама. Він до всього приглядався, про все допитувався, все перевіряв. Коли йому було шість років, батько знайшов його у гусячому гнізді на яйцях. Едісон у такий спосіб хотів перевірити, чи можна висидіти гусенят.

У 12 років Т. Едісон зайнявся журналістикою. Видавав тижневик у потязі і сам розповсюджував його пасажирам. Щоб не гаяти часу, у вагоні заклав лябораторію, де робив різні експерименти. Одного разу в лябораторії стався вибух. Кондуктор викинув Т. Едісона і його лябораторію з вагона, почастувавши хлопця ще й кулаком у вухо. Більшість років свого життя Т. Едісон був майже глухий. Дехто твердив, що то було наслідком того випадку з кондуктором потяга. Хоч сам Т. Едісон твердив, що одного разу він хотів вчепитися на потяг, що вже їхав, і залізничник, щоб врятувати його, аби не впав під колеса, витяг його на потяг за вуха, що й стало причиною його глухоти.

За своє життя Т. Едісон здійснив 1,099 різних важливих винаходів, які запатентував в уряді США. З найбільш відомих є електрична жарівка, фонограф та озвучення німих фільмів. Коли Едісон жив у Нью-Йорку, де він був керівником компанії, яку відкупила „Вестерн Юніон“, йому запропонували продати його винахід. Т. Едісон думав про 3,000 дол., але йому запропонували 40 тис. дол. За ті гроші в Ньюарку він відкрив лябораторію, найняв робіт-

ників і почав працювати над новими винаходами. В 1884 році сталося нещастя. Померла дружина, залишивши його з трьома дітьми. Хоч йому тоді було лише 37 років, але здоров'я мав не найкраще. Лікарі радили переселитися в місто з теплим кліматом.

Щоб спробувати, чи дійсно тепло допоможе йому, вибрався в зимові місяці до невеличкого міста Форт-Маєрс, на західному узбережжі Флориди. Незабаром він купив там 14 акрів землі, замовив в штаті Мейн два будинки, які там побудували, а потім розібрали й на баржах перевезли до Форт-Маєрс. Побіч будинків побудували лябораторію та насадили великий ботанічний сад з дерев, квітів, кущів з різних континентів. Всі ці насадження Т. Едісон використовував у своїх численних експериментах.

1886 року знову одружився і зимові місяці жив на Флориді. В тім році він познайомився з Генрі Фордом, який почав виробляти авта. Їхня дружба доповнювала один одного. В 1916 році хата побіч будинку Т. Едісона була виставлена на продаж і Г. Форд купив її, ставши сусідом Т. Едісона. До них часто приїздив у гості Гарві Фаєрстоун, відомий підприємець у гумовій індустрії. Багато часу присвятив Т. Едісон, щоб винайти спосіб вироблення гуми для коліс.

В жовтня 1931 року на 85 році життя Т. Едісон помер. На пропозицію президента США Герберта Гувера у день поховання Т. Едісона було вилучено по всій країні світло на одну хвилину в честь того, хто винайшов жарівку. В 1947 році дружина Т. Едісона Міна подарувала землю з усіма будинками місту Форт-Маєрс, яке подбало про історичний заповідник. Оскільки будинок Г. Форда обіч посілости Т. Едісона, то тепер вони творять один заповідник „Едісон-Форд: Зимовий маєток“. Кожного року це історичне місто та лябораторію відвідує понад 350 тис. туристів, що дає містові великий прибуток. Там побудовано крамничку з сувенірами, приміщення для продажу квитків для оглядання заповідника та паркування авт.

Щиро дякуємо за підтримку Фундації!

Від часу появи попередньої сторінки Фундації ім. Івана Багряного прислали пожертви на різні потреби в Україні такі особи: 1,000 дол. – **Раїса та Іларіон Хейлики** (з них по 350 дол. на купівлю комп'ютера і харчів для родини вояків, що були поранені та інших потреб в Дніпропетровську та 300 дол. для вояків України, що були поранені й потребують ліків), 950 дол. – **Оксана Мостович** (з них 500 дол. на пресовий фонд журналу „Березіль“, 400 дол. для журналу „Бористен“ та 50 дол. для потреб Фундації), 200 дол. – **Оля та Антон Філімончуки** на придбання пачки харчів для родини вояка в Дніпропетровську, що ставив опір росій-

ським терористам, 150 дол. – **Оля і Василь Карпенки** на купівлю пачки харчів для родини вояків України, 90 дол. – **Ніна Квашинська** (з них на пресовий фонд „Бористену“ 50 дол. та 40 дол. журналові „Березіль“ в Харкові).

Управа Фундації щиро дякує усім жертводавцям й прохає й далі підтримувати своїми жертвами Фундацію, яка є звільнена від федеральних податків, щоб вона могла допомагати видавництвом та пресі України, Лізі Українських Меценатів, яка річно влаштовує конкурси української мови, воякам, сиротам та студентам – майбутнім провідникам демократичної України.

Дописи і листи до Фундації ім. Івана Багряного, членські внески і пожертви просимо посилати на адресу:

Bahriany Foundation
19669 Villa Rosa Loop
Fort Myers, FL 33967

Сторінку редагує
Олексій Коновал

Сторінка Фундації в інтернеті

Сергій Козак, колишній головний редактор нашої газети „Українські вісті“ та газети Спілки письменників України „Літературна Україна“, зареєстрував в Україні інтернет-сторінку Фундації ім. Івана Багряного. Сторінка англійською та українською мовами доступна в будьякій країні, якщо набрати назву англійською мовою Bahriany Foundation.in.ua або українською мовою – Фундація ім. Івана Багряного. Вев-сторінка офіційно зареєстрована й оплачена на 12 місяців. Її можна буде постійно доповнювати. На сторінці вміщені статті „В обороні української демократії“, „Фундації ім. Івана Багряного – 40 років“ та інші, а також твори І. Багряного „Чому я не хочу вертатися до СРСР?“, „Тигролови“, „Сад Гетсиманський“, „Людина біжить над прірвою“, „Гуляй-Поле“ та „Антін Біда – Герой Труда“.

Видано книжку „Раритети української діаспори“

До книжки „Раритети української діаспори“ увійшли рідкісні матеріяли, що розкривають повний зміст українських періодичних видань, особливості яких полягає в тому, що всі вони виходили у світ далеко за межами України (1945-2000).

Йдеться про справжні раритети, які відомий журналіст, письменник, науковець Сергій Козак розшукав і опрацював в архівах Австрії, Німеччини, США та Канади. З-поміж них – „Українські Вісті“ (Німеччина-США), „Нові Дні“ (Канада), „Пороги“ (Аргентина), „Київ“ (США), „Літаври“, „Звено“ (Австрія), „Арка“, „Вежі“, „Літературно-Науковий Вісник“, „Заграда“, „Літературний зошит“, „Рідне Слово“, „Світання“ (Німеччина) та інші часописи української діаспори.

Усі вони, попри різний зміст, об'єднані наскрізною темою і створюють літопис багатолітнього буття українців поза Україною, постають частиною боротьби за українську незалежну державу, за національну ідею, добре уявлення про яку дає це фундаментальне видання.

Інформація про тисячі імен і подій, що містить пропоноване чотиритомне дослідження, могла б бути назавжди втраченою, якби не ця унікаль-

на, зладнана впродовж 20 літ праця, завдяки якій цілий материк української культури повертається до наукового та інформаційного обігу. Ретельно зібраний і сумлінно впорядкований матеріал є цінним джерелом для вивчення громадсько-політичних, наукових, освітніх, мистецьких, церковних, а також літературних організацій української еміграції, зокрема Мистецького Українського Руху (МУР) та Об'єднання Українських Письменників „Слово“, хроніки різноманітних подій і змісту книжкових та періодичних видань.

Водночас чотиритомник рясніє біобібліографічними документами, що дасть змогу уточнити життєписи громадсько-політичних діячів, акторів, науковців, письменників, священників. Книга містить низку важливих відомостей, що знайдуть безпосереднє втілення в лексикографічній та енциклопедичній сферах, і стане справжньою знахідкою для всіх, кого цікавить історія розселення українців за кордоном, а також багатоаспектна проблематика їхнього громадсько-політичного й літературно-мистецького життя. Передмову написав Іван Дзюба. Книжку видано за програмою „Українська діаспора“ та за сприянням Фундації ім. Івана Багряного.

Аничка співає у Львові та Сакраменто

Олексій Коновал

Українська співачка зі Львова Аничка, яка співає українські (лемківські) народні, авторські та англійські пісні, розділяє свій час між Львовом та Сакраменто. Вона дуже популярна в Каліфорнії, де співає заради допомоги українським пораненим військовим вже майже два роки і передає всі зібрані гроші на потреби травмованих воїнів України.

Аничка разом з благодійним фондом „Відродження захисників України“ робить концертну туру в США, щоб зібрати потрібні фонди на реабілітацію Сергія Гриненка, Ігоря Петрука, Андрія Музиченка, Валерія Сергієнка та інших захисників України. Ми намагаємося разом з концертами Анички і з українцями в США не забувати про лихо війни, через яке проходять наші українські військові, котрим потрібна підтримка від кожного з нас.

На концертах також будуть висвітлені відеосюжети про поранених захисників України, які потребують кваліфікованої медичної допомоги за кордоном і в Україні. Також будуть сюжети про поранених військових

Сергія Титаренка, Рустама Росула, Володимира Гери, яким уже Аничка разом з фондом „Відродження захисників України“ допомогли.

В 2015 році Аничка виступала в Лос-Анджелосі, Сан-Франциско, Сакраменто, Дейвіс, Фінікс. Вона зібрала з допомогою місцевих українських організацій 36,560 дол. та передала їх пораненим воякам в Україні та на реабілітацію вояків, що воювали з проти російських терористів, а тепер лікуються в США.

В 2016 році Аничка запланувала 12 благодійних концертів в східних штатах США, на які запрошує всіх небайдужих до долі українських вояків, які ставлять опір терористам на сході України. В квітні вона виступатиме в Белевю, Вашингтон, та на Флориді в Купер-Сіті та Сейнт-Пітерсбургу. Відбудуться концерти 17 квітня в Пармі в штаті, Огайо, 7 травня в Чикаго, 15 травня в Брукліні, 20, 21 і 22 травня в Нью-Йорку, 22 травня в Пасейку, Нью-Джерзі, у штаті Конектикат 3 червня в Гартфорд, 4 червня в Стемфорд. На ці благодійні концерти Аничка, дружина Ярослава Меркела, члена Фундації ім. Івана Багряного щиро всіх запрошує.

Закликаємо Сеньйорів!

Приїжджайте з друзями!

Цікаві, навчальні лекції, смачний харч, приятний настрій та
приємний відпочинок у мальовничому куточку!

Конференція Сеньйорів

Від неділі, 12 червня до п'ятниці, 17 червня, ц.р.

Реєстрація – неділя, 4 год. по пол.

Члени УНС – одна особа -	\$600	Дві особи - \$520 від особи
Не члени УНС – одна особа -	\$655	Дві особи - \$540 від особи
Члени УНС – за одну ніч-	\$175	Дві особи - \$145 від особи
Не члени УНС – за одну ніч -	\$180	Дві особи- \$155 від особи

Побут включає 5 нічлігів, харчування від понеділка зі сніданком до п'ятниці
з полуденком. Включає бенкет, доповіді, розвагові програми, податки та чайові.

Бенкет – четвер, 16 червня, ц.р. – \$60 від особи
Не забудьте вишиванки на бенкет!

Soyuzivka Heritage Center
216 Foordmore Rd, Kerhonkson NY, 12446
845-626-5641

За інформацією-
otrytjak@unamember.com
Оксана Тритяк 973-292-9800, ext. 3071

Бінго, ліцитація!
"Здоровість" часника!
Способи відмолодження!
"Wine pairing" з вечерею!

По можливості, будь ласка, привезіть ваші "скарби" на ліцитацію.

Спонсор- Український Народний Союз

ПОСТАТІ

Теодор Савойка був невтомним просвітителем

Анізія Путько-Стех

У 2016 році виповнюється 150 літ від народження о. Теодора Савойки і 210 років від освячення мурованої церкви в його родинній місцевості Любича Князі. Т. Савойка був ревним греко-католицьким священиком, громадським і культурним діячем, вихователем молоді, просвітителем і будителем національної свідомості серед українців, автором ряду книг.

Він народився 16 лютого 1886 року в селі Любича Князі, охрещений в рідному селі, у величавій мурованій греко-католицькій церкві св. Параскевії, збудованій в 1798-1866 роках з ініціативи мешканців. Про село, в якому народився о. Т. Савойка, вперше згадано в Іпатіївському літописі 1030 року.

Оригінальний архітектурний план церкви виконав архітектор Семен Тарнавський. Був це хрестоподібний мурований храм округлої форми з внутрішнім опоясанням по колу з характерними рисами ритмічності, з куполом сферичної форми, з арками та пілястрами. Будівля вміщувала 1,000 осіб. Стіни церкви розписали краківські художники Антін Манастирський і Теофіль Копистинський.

Під час Другої світової війни церкву було спалено. Залишилися руїни, які нагадують про те, що колись тут жили віруючі українці, яких злочинними депортаціями розкинули по різних кутках України та Польщі.

Початкову школу Т. Савойка закінчив у рідному селі, середню освіту здобув у Львівській класичній гімназії, теологію вивчав у Львівській і Перемиській духовних семінаріях.

В 1892-1901 роках він виконував священичі послуги у Милкові, Гребенному, Тартакові, Павлокомі, Вербиці і рідному селі Любича Князі. Парох о. Т. Савойка ніколи і до нікого не говорив і не писав польською мовою. Мешканці і адміністрація повілі стали звикати до цього, а згодом і самі стали розмовляти українською мовою.

Будучи сильною, харизматичною людиною, о. Т. Савойка зумів згуртувати навколо себе діяльних, небайдужих людей. Заходами о. Т. Савойки побудовано приходський дім, велику муровану церкву у Волоші і розбудовано церкву в Селиськах, побудовано у всіх трьох селах народні доми, в яких відбувалися культурно-освітні дійства, ставилися п'єси. В них також мали свої приміщення читальні „Просвіти”. Постали товариства „Сокіл”, „Відродження”, гурток сільського господаря. Він організував господарсько-торгівельні кооперативи „Надія” та „Єдність” а також молочарську кооперативу, що була складовою „Маслосоюзу”.

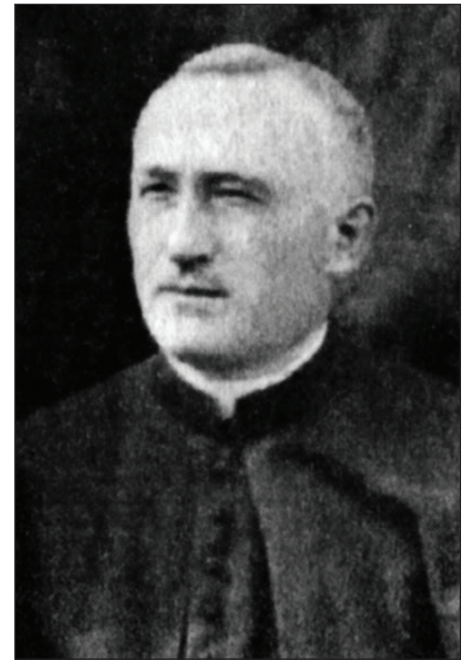
Не була чужою о. Т. Савойці політика. Він разом з Іваном Франком, Михайлом Грушевським, Євгеном Левицьким, Володимиром Охримовичом, В'ячеславом Будзиновським, Теофілом Окуневським був співзасновником і активним діячем Української національно-демократичної партії, що постала в 1899 році

у Львові. Метою партії було здобуття культурної, економічної і політичної самостійності українського народу.

Т. Савойка був одружений з Марією Лазор, дочкою греко-католицького священика. Разом вони виховали на українських патріотів шестеро дітей: Роман став доктором права, Любомир інженером, Лев загинув в бою з більшовиками в 1919 році, був ще Іван, а дочки Наталія й Ірина вели просвітницьку працю серед дівчат і жінок, були засновницями Союзу Українок на Березівщині.

На початку Першої світової війни сім'я о. Т. Савойки була заарештована, його самого і двох його синів ув'язнили в концетраційному таборі неподалік Грацу в Австрії. На свою парафію він повернувся після закінчення війни.

В 1939 році більшовицькі окупанти зруйнували церкви в Селиськах і Володзі та приходство в Селиськах. Рятуючись, о. Т. Савойка змушений був втікати зі своєї парафії, до Жешова, восени 1941 року переселився до Бірчі, де жила його дочка Наталія, що була одружена з парохом Бірчі о. Іваном Лебедовичем. 14 липня 1942 року о. Т. Савойка помер і був похований на цвинтарі в Бірчі.

о. Теодор Савойка

Зазначте дату!

8-10 липня 2016

10ий
Фестиваль
Української
культури

Союзівка

www.Soyuzivka.com

PO Box 529 - 216 Foordmore Rd
Kerhonkson, NY 12446
845-626-5641

Від „ДНР“ і „ЛНР“...

(Закінчення зі стор. 4)

спочатку 8-ий, а може, 9-ий.

Єдиний позитивний результат цих угод – припинення вогню і встановлення лінії розмежування, яку здатна захищати українська армія. Все інше – містика і ненаукова фантастика.

Росія обіцяла вивести війська і повернути Україні контроль над кордоном, але цього не зробить ніколи. Кремлеві потрібно увірвати Луганськ з усіма

Гіви і Моторилами у склад України, щоб ті засідали у Верховній Раді і уряді. Якщо не їх, то інших бандитів, наприклад, Юрія Бойка і Ріната Ахметова. Але це абсолютно неприйнятне і приведе тільки до руйнування української держави.

Досвід показав, що Мінські угоди нездійсненні, тому ці райони потрібно розглядати як тимчасово окуповані агресором території. Повну відповідальність за те, що там діється, несе окупаційна влада.

Декого лякає, що в цьому випадку на Донбасі буде заморожене Придністров'я. Але те, що В. Путін

нав'язує Києву разом з А. Меркель, Ф. Оландом і Б. Обамою – це набагато гірше, ніж Придністров'я. Придністровські бандити не засідають в Кишиневі в парламенті і не визначають політичне майбутнє країни.

Ввести цих бандитів в українську політичну структуру – це як прийняти в дар троянського коня. Це вже назавжди буде контролювана російськими військами і спецслужбами територія. Тому на час російської окупації від неї треба відгородитися, як від чуми.

І я дуже радий, що останнім

часом все більше і більше голосів в Україні лунає саме на користь такого підходу до проблеми Луганщини. Єдине, що повинна забезпечити при цьому українська держава, – це максимальна підтримка тих українських громадян, які захочуть виїхати з окупованої території на вільну.

Львівський культурологічний журнал „І“

Андрій Піонтковський – незалежний російський політолог, один з безкомпромісних критиків сьогодишнього путінського режиму.

„Коаліціяда“ триває...

(Закінчення зі стор. 1)

вступати туди – це дуже ризикувати своєю депутатською репутацією. Мовляв, як туди вступати, коли цю фракцію залишають на принциповіші, найчесніші депутати?

Конкретно йшлося про Єгора Фірсова, який вийшов з „БПП“, вслід Вікторові Чумакові і Миколі Томенкові. Помста настигла їх негайно. З'їзд пропрезидентської партії „Солідарність“ позбавив М. Томенка і Є. Фірсова депутатських мандатів, що викликало загальне обурення громадських організацій. Формально – все законно. З'їзд покликався на ухвалені 16 лютого, після аж 18-разового голосування, законопроект, що дістав в суспільстві назву – „закон про партійну диктатуру“. Він зводиться до того, що партія, без жодної участі виборців, може відкликати депутата у випадку, якщо він відмовляється від участі у фракції або голосує всупереч рішенням фрак-

ції. Якщо врахувати, що дотепер головні парламентські партії – це закриті кланово-бізнесові проекти, то експерти остерігають, що згаданий закон запроваджує руйнівне для демократії партійне рабство.

Протягом 30 і 31 березня тривали міжфракційні консультації, зокрема зустріч депутатів від „БПП“ і від „Самопоміч“, а також таємні перемовини фракцій „БПП“ і „Народного фронту“ з позафракційними депутатами. Відтак на поверхню сплило припущення, що нову коаліцію можуть створити ці дві політичні сили. Стало відомо, що до „БПП“ увійшли депутати Ірина Суслова, Павло Кишкар і Віктор Кривенко, включені 31 серпня минулого року з фракції „Самопоміч“ за те, що голосували за так званий „особливий порядок самоврядування в окремих районах Донецької і Луганської областей“. Таким чином, „БПП“ має вже 141 мандат, „Народний фронт“ – 81, залишається втягнути ще лише чотирьох позафракційних, й тоді дві провідні фракції матимуть

необхідні для ухвалення законопроектів 226 мандатів.

У „НФ“, як сказав в інтерв'ю для телеканалу „112.ua“ депутат Антон Геращенко, хотіли б бачити у своїх рядах колишнього керівника „Правого сектора“ Дмитра Яроша і колишнього командира полку „Азов“ Андрія Білецького.

Однак, коаліція з двох фракцій – що це може означати для парламенту і для України? Формально Конституція такого варіанту не забороняє, але якого вигляду це може бути на практиці, в реальних українських обставинах? Чи не схилиться „двоосібна“ коаліція до узурпування влади в країні?

Так виглядає, що остаточно новий склад парламентської коаліції визначиться аж 14 квітня, на черговому засіданні Верховної Ради.

До чинників внутрішньої напруги додалася й відсутність в Україні її президента: відразу після візиту до Вашингтону на саміт з питань світової ядерної безпеки П. Порошенка поїхав до Японії. Тим часом суспільство не дістало відповіді, в який спосіб президент поставився до кричущої сваволі Генерального прокурора Віктора Шокіна, який

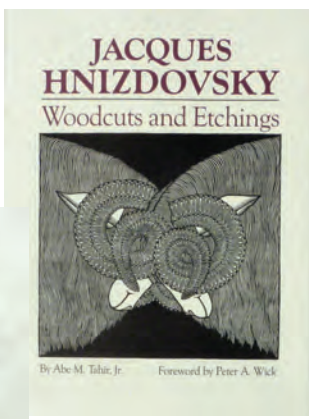
буквально в останні години перед рішенням Верховної Ради про його відставку звільнив з посади свого заступника, прокурора Одеської області Давида Сакварелідзе, рушія радикальних реформ в системі прокуратури. А за день до цього з Генеральної прокуратури звільнили велику групу молодих фахівців, котрі творили реформаторську команду з Д. Сакварелідзе.

Експерти назвали це відвертою контрреволюцією. Голова Одеської обласної держадміністрації Михайло Саакашвілі вважає, що звільнення Д. Сакварелідзе спрямоване проти нього, оскільки його всеукраїнський Рух за очищення натрапив на шалений опір старої системи, яка не збирається відступати перед жменькою безкомпромісних реформаторів. Симптоматично, що першим своїм реваншистським кроком Генпрокуратура відкрила справу проти запеклого луганського україножера Олександра Єфремова, з вини якого великою мірою й постав сепаратизм на Донбасі.

Суспільство очікує, що президент втрутиться у цей масштабний конфлікт і знайде правильне рішення.

ЯКІВ ГНІЗДОВСЬКИЙ ВІДБИТКИ РИСУНКИ МАЛЮНКИ

Компанія William Greenbaum Fine Prints є в бізнесі понад 50 років. В даний час маємо для продажу 50 творів підписаних Я. Гніздовським. Також хочемо купити ще більше його відбиток, рисунків та малюнків.

ВСІ ТВОРИ МОЖНА ОГЛЯНУТИ НА ВЕБ-СТОРІНЦІ
www.greenbaumprints.com

Просимо звертатися з усіма питаннями на
wngreenbaum@verizon.net
або по телефону, 508-284-7036

William Greenbaum Fine Prints
98 South Street
Rockport, MA 01966

Галерія відкрита за попереднім домовленням.

Член: International Fine Print Dealers Association

2200 Route 10 West, Suite 109
Parsippany, NJ 07054
(973) 538-3888 • Fax: (973) 538-3899

ROXOLANA

INTERNATIONAL TRADE, LTD
e-mail: roxolanald@roxolana.com
web: www.roxolana.com

ПАКУНКИ В УКРАЇНУ

МОРЕМ - AVIA

Вага від 10 до 150 фунтів *

- Пересилайте пакунки до нас через UPS.
- Додаткова знижка для організацій.
- Користуючись нашими ARS наліпками.
- Для замовлення наліпок, для підбору пакунків телефонуйте: (973) 538-3888.
- Пакунки до Росії, Латвії, Литви, Естонії, Білорусі, Молдови, Казахстану, Грузії, Вірменії, Польщі, Чехії і Словаччини.
- Готові продуктові пакунки з каталога.
- Медикаменти на замовлення до України.

ROXOLANA Travel

- У нас можна замовити авіаквитки на будь-які авіакомпанії до більшості європейських країн.
- Візові послуги до України (без запрошення).
- Зустрічаємо і відвозимо на літовище.
- Пашпортні послуги. Обмінюємо старі пашпорти на нові українські.

ROXOLANA Money Service

ПЕРЕСИЛАЄМО ГРОШІ В УКРАЇНУ:

\$100 - \$7	\$500 - \$12	\$900 - \$20
\$200 - \$10	\$600 - \$15	\$1000 - \$20
\$300 - \$12	\$700 - \$17	\$1500 - \$37.50
\$400 - \$12	\$800 - \$17	\$2000 - \$50

Маємо ліцензію на пересилку доларів. Також пересилаємо в інші країни.

* Додаткова оплата за доставку. Існують певні обмеження.

ЗАМОВЛЯЙТЕ

Харчовий пакунок „Родинний“ з каталога

вміст пакунка:

борошно - 20 ф., гречка - 10 ф.,
олія - 1 гальон, тушонка - 3 ф., саямі - 3
ф., родзинки - 3 ф., дріжджі - 1 ф.,
кава мелена - 2 ф., шоколад - 2 плитки.
Ціна \$99 за 51 ф.

1-888-PAKUNOK (725-8665)

SO. BOUND BROOK MONUMENT CO. LLC

УКРАЇНСЬКЕ ПІДПРИЄМСТВО

ДАРКО ВОЙТОВИЧ, власник
(908) 647-7221 • (732) 356-1209

СТАВИМО ПАМ'ЯТНИКИ, МАВЗОЛЕЇ, СТАТУЇ
З РІЗНИХ ГРАНІТІВ, БРОНЗИ НА ПРАВОСЛАВНОМУ
ЦВИНТАРІ СВ. АНДРІЯ В С. БАВНД БРУКУ,
СВ. ДУХА В ГЕМПТОНБУРГУ ТА ІНШИХ.

Ділимося сумною вісткою, що
25 березня 2016 року відійшла у вічність
наша найдорожча Дружина, Мама, Сестра, Бабуся і Прабабуся

св. п.

Анна Козицька

Залишилися у глибокому смутку:

чоловік сини	Володимир Козицький Петро Козицький з дружиною Лілею Орест Козицький з дружиною Марійкою Роман Козицький з дружиною Лесею
брат внучки	Михайло Зауличний з дружиною Марією Ліля Козицька Лариса Правак з чоловіком Юрієм Орися Козицька
внуки	Петро Козицький Марко Козицький з дружиною Дією Роман Козицький Михайло Козицький
правнучки	Ела Правак Емілія Правак
правнуки	Калин Правак Лука Козицький

Вічна їй пам'ять!

Замість квітів, пожертви в пам'ять св. п. Анни Козицької можна скласти на фонд будови ліфту при церкві св. Михаїла в Йонкерсі (St. Michael's Ukrainian Catholic Church, "Elevator fund", 21 Shonnard Place, Yonkers, N.Y. 10703) або на збірку на Гуманітарні потреби Українського Війська при ЗУАДК (please make donations to the UUARC account # 6897 at the SUMA Yonkers Federal Credit Union, 125 Corporate Drive, Yonkers, N.Y. 10703, 914 220-4900, <https://www.sumafcu.org/form-contact-us.htm>)

З сумом повідомляємо, що 31 березня 2016 року
після невиліковної хвороби пішла з життя

Олександра Хмельковська уроджена Добровольська.

Леся Хмельковська народилася 30 травня 1930 року в Люботині, закінчила в Ленінграді гідрометеорологічний інститут і працювала метеорологом в Хабаровську і Києві, була засновницею і багаторічним науковим керівником авіометеостанції летовища Черкаси. У США жила з 1996 року. Певний час працювала у видавництві Українського Народного Союзу.

Залишила в смутку чоловіка Лева, сина Андрія з дружиною Лариною, невістку Ірину (вдову молодшого сина Фелікса), внуків Микиту з дружиною Оксаною, Івана з дружиною Світланою, Кирила, Іллю, внучку Елізу, правнука Максима, правнучку Анфісу, молодшу сестру Галину з родиною.

Вічна їй пам'ять!

Родина і друзі

Український Народний Союз
та Редакційні Колегії „Свободи”
і The Ukrainian Weekly зі смутком повідомляють,
що 26 березня 2016 року відійшов у вічність
колишній довголітній член редакції газети „Свобода,”

св. п.

ред. Володимир Левенець

Дочці Мирославі Стахів з чоловіком Ярославом та синами Стефаном, Маркіяном і Данилом висловлюємо глибокі співчуття.

Вічна йому пам'ять!

Ділимося сумною вісткою, що
2 квітня 2016 року відійшов у вічність

св. п. Іван Шмериковський

нар. 9 березня 1937 року в Яремче, Україна,
вдовець св.п. Уляни, яка померла у 1991 році.

Іван Шмериковський закінчив Miami University в 1961 році зі ступенем бакалавра в галузі архітектурного проектування. Був партнером у видатній будівельній фірмі Weiskopf & Pickworth. У 1996 році заснував власну фірму Shmerikowsky Consulting Engineers. Він був членом American Society of Civil Engineers, Товариства Українських Інженерів Америки, Карпатського Лещетарського Клубу КЛК, Українського Інституту Америки і Українського Народного Союзу.

У глибокому смутку залишилися:

син	Марко Шмериковський з дружиною Наталею
донька	Діянна Шмериковська
брат	Адріан Шмериковський з дружиною Іреною
племінниця	Катерина Шмериковська-Флорез з чоловіком Юстином
	Меланія Шмериковська
	Тамара Шмериковська-Браун з чоловіком Патриком
похресниця	Аня Богачевська-Лонкевич з чоловіком Марком.
племінник	Борис Богачевський

Вічна йому пам'ять!

Інформації про похоронні відправи можна отримати на веб-сайті tmquinn.com або по телефону в Thomas M. Quinn Funeral Home, тел. 718-721-9200.

Головна Управа Об'єднання Колишніх Вояків УПА в Америці і Канаді

св. п. Вістун УПА

Стефан АДАМЧУК - СЕМЧУК

13.12.1926 - 3.4.2016

Ділимося сумною вісткою, що відійшов від нас член станиці Рочестеру, Н.Й. залишивши дружину Ему та дітей Ірину, Андрія й Івана, та сестру Олену в Україні, яким висловлюємо щирі співчуття.

Походив з с. Осливиця, пов. Сянік. Від 1945 року служив в сотнях „Дідика,” та „Бродича” і у 1947 році перейшов рейдом до Західної Німеччини. У 1950 році переїхав до США і осів у Авбурн, а опісля в Рочестері, штат Нью-Йорк. Похований на цвинтарі Holy Sepulchre в Рочестері.

Вічна йому пам'ять!

Замість квітів родина просить скласти пожертви на Літопис УПА.

Oblast Memorials

PO Box 746, Chester, NY 10918
845-469-4247 E-mail: oblast@optonline.net

ОБСЛУГОВУЄ УКРАЇНСЬКУ ГРОМАДУ В NY/NJ/CT/PA
З ВИРОБОМ ЗНАМЕНИТИХ

~ ПАМ'ЯТНИКІВ ~ МАВЗОЛЕЇВ

НА ВАШЕ БАЖАННЯ МОЖЕМО ЗУСТРІТИСЯ З ВАМИ
У ВАШОМУ ДОМІ, ЩОБ ОБГОВОРТИ ВАШ ПРОЄКТ.

Шановні читачі! Висилаючи до „Свободи” спомини і співчуття з приводу відходу своїх близьких і друзів, не забувайте підтримувати видання тижневика пожертвами на пресовий фонд!

**Відділ реклами –
973-292-9800,
дод. 3040**

DNIPRO LLC.

- Туристичні послуги: авіаквитки і візи в Україну та інші країни
- Грошові перекази у всі країни світу • Українські та європейські компакт-диски • Українські сувеніри та хустки
- Телефонні картки: 80 хвилин розмови за 5 дол.

ROSELLE, NJ
645 W. 1st Ave.
Tel.: (908) 241-2190
(888) 336-4776

CLIFTON, NJ
565 Clifton Ave
Tel.: (973) 916-1543

PHILADELPHIA, PA
1916 Welsh Rd., Unit 3
Tel.: (215) 969-4986
(215) 728-6040

**ПАЧКИ, АВТОМОБІЛІ
ТА КОНТЕЙНЕРИ
В УКРАЇНУ**

Інтенсивні Курси Англійської Мови

Всі рівні володіння мовою • Англійська мова для підприємництва
Вдосконалення вміння писати і читати • Підготування до іспиту TOEFL
Повний вибір курсів Apple iMac Photoshop та Office for Mac
"English through the Arts" - Центр Діяльності

Spanish-American Institute

служить міжнародним студентам на Times Square від 1955 р.

215 West 43 Street, Times Square, NY 10036

Тел.: 212-840-7111 • Факс: 212-719-5922

Info@sai2000.org • www.sai2000.org

SKYPE: StudentClub • www.FaceBook.com/StudentClub

*This school is authorized under Federal Law to enroll non-immigrant alien students.
Registered by the Department of Education of the State of New York.*

Сім'я в Jupiter, FL (околиця Палм-Біч Флорида) пошукує няню яка володіє українською та російською мовами по догляду за дітьми у віці 3 і 5 років в нашому домі. Праця з проживанням або без. Ідеальний кандидат повинен мати водійські права, рекомендації і досвід роботи з дітьми. Ми шукаємо довгострокову няню, яка буде частиною нашої сім'ї.

Тел.: Katia - 917-805-0267
Е-пошта: Katerina01@comcast.net

ОКСАНА СТАНЬКО

Ліцензований продавець
Страховання Життя

OXSANA STANKO
Licensed Life Insurance Agent

Ukrainian National Assn., Inc.

32 Peachtree Rd.

Basking Ridge, NJ 07920

Tel.: 908-872-2192; email: stankouna@optimum.net

ЮРІЙ СИМЧИК

Ліцензований Продавець
Страховання Життя

YURIY SYMCZYK
Licensed Life Insurance Agent

Ukrainian National Assn., Inc.

2200 Route 10, P.O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

Tel.: (973) 292-9800 (Ext. 3055) • Fax: (973) 292-0900

e-mail: symczyk@unamember.com

LYTWIN & LYTWIN

UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS

Theodore M. Lytwyn, Manager
NJ Lic. No. 3212

AIR CONDITIONED ROOMS

Обслуга ЩИРА і СЕРДЕЧНА

Our services are available
anywhere in New Jersey.

Також займаємося похоронами
на цвинтарі в С. Бавнд Бруку
і перенесенням тлінних останків
з різних країн світу.

UNION FUNERAL HOME

1600 Stuyvesant Ave (corner of Stanley Terr.)
UNION, NJ 07083

908-964-4222 • 973-375-5555

www.unionfuneralhome.com

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Займається похоронами
в **BRONX, BROOKLYN,
NEW YORK** і околицях

ДАНИЛО БУЗЕТА – директор
Родина **ДМИТРИК**

Peter Jarema Funeral Home, Inc.

129 EAST 7th STREET

NEW YORK, N. Y. 10009

(212) 674-2568

Selfreliance
Ukrainian American Federal Credit Union

**30-тилітній
Мортгедж**

**3.90%
APR***

Відсотки

ЗМІНЮЮТЬСЯ

Завітайте на нашу веб-сторінку,
або проскануйте "QR code", щоб
дізнатись сьогоднішні мортгедж
пропозиції.

**Згадайте цю рекламу,
отримаєте \$50 знижку за кошт оцінки!****

Поговоріть з нашими спеціалістами
по мортгеджах, тел 773-328-7500 x283

302 E. Army Trail Rd., Bloomington IL 630-307-0079
5000 N. Cumberland Ave., Chicago IL 773-589-0077
136 E. Illinois Ave. #100, Palatine IL 847-359-5911

Selfreliance.Com
2332 W. Chicago Ave., Chicago IL 773-328-7500

734 Sandford Ave., Newark, NJ 973-373-7839
558 Summit Ave., Jersey City, NJ 201-795-4061
60-C N. Jefferson Rd., Whippany, NJ 973-887-2776

Пропозиція стосується тільки однорідних домів або багатоквартирних будинків не більш ніж 4-ох помешкань, коли в одному проживає власник. *На день 10 березня 2016 р. процентна ставка на 30-річний "FNMA qualified" особистий мортгедж до максимальної суми \$417,000 із 80% позиченої суми порівняльно з вартістю будівлі (LTV) становить 3.90% у річному відношенні (Annual Percentage Rate (APR)); місячні платежі на мортгедж в сумі \$100,000 при вищеподаних умовах виносить \$470.24. Оплата за апікацію \$200, 0 поинтс. Місячна оплата не включає кошти оплат за податки й страхування дому; коли включити суму податків і страхування, місячна оплата буде вища. **\$50.00 знижка за кошт оцінки (appraisal) буде зарахована як кредит при отриманні мортгеджу (closing). Мортгедж можуть отримати тільки члени кредитівки, що живуть у визначених географічних місцевостях. Умови щодо процентної ставки і вимог можуть змінюватися без попередження. Вимагається оцінка фінансової спроможності і підтвердження кваліфікацій. За докладною інформацією телефонуйте на безкоштовний номер 1.888.222.8571.

